

MONITOR VEILIGE PUBLIEKE TAAK 2015

Rapportage voor Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Programma Veilige Publieke Taak

TNO innovation
for life

NOVEMBER 2015

Monitor Veilige Publieke Taak 2015

Rapportage voor Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Programma Veilige Publieke Taak

MONITOR VEILIGE PUBLIEKE TAAK 2015

Rapportage voor Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Programma Veilige Publieke Taak

TNO

Schipholweg 77-89
Postbus 3005
2301 DA Leiden

Auteurs

Marianne van Zwieten
Ernest de Vroome
Seth van den Bossche

Contact TNO

Seth van den Bossche
088 866 53 30
seth.vandenbossche@tno.nl

© TNO, 2015

ISBN 978-90-5986-471-9

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, foto-kopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

Indien dit document in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor opdrachten aan TNO, dan wel de betreffende terzake tussen de partijen gesloten overeenkomst.

Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belang-hebbenden is toegestaan.

Handelsregisternummer 27376655

SAMENVATTING

In 2014 heeft ruim één op de drie werknemers met een publieke taak te maken met agressie en geweld door derden. Van alle vormen van agressie en geweld komt intimidatie veruit het meest voor. In de periode van 2007 tot 2014 is het totale percentage slachtoffers van agressie en geweld door derden redelijk stabiel. Het percentage slachtoffers van pesten daalt in deze periode licht, terwijl het percentage slachtoffers van seksuele intimidatie enigszins stijgt.

Agressie en geweld door derden komt relatief veel voor in de gezondheidszorg, bij de politie, en in het openbaar vervoer. In de periode van 2007 tot 2014 daalt het percentage slachtoffers van agressie door derden in het voortgezet onderwijs, de gehandicaptenzorg, het overig welzijn en bij justitie en justitiële diensten. Een toename is er in deze periode in het primair onderwijs en bij het openbaar vervoer per spoor.

In de regio's Gelderland-Midden en Limburg komt agressie en geweld door derden het meest voor. De regio Haaglanden kent relatief weinig slachtoffers. In de periode van 2010 tot 2014 neemt het totale percentage slachtoffers van agressie door derden in geen enkele regio significant toe of af. Bij de verschillende vormen van agressie door derden zijn er wel significante toe- en afnames.

Slachtoffers van agressie en geweld kampen vaker met gezondheidsproblemen, verzuimen vaker en langduriger en zijn minder tevreden met het werk en met de arbeidsomstandigheden. De negatieve gevolgen voor het welbevinden van werknemers door agressie en geweld zijn de laatste jaren niet toe- of afgenomen.

In 2014 heeft ruim een kwart van de slachtoffers behoefte aan (extra) maatregelen tegen agressie en geweld in de eigen organisatie. De maatregelbehoefte is relatief groot in het openbaar vervoer, bij de politie en in de zorg (jeugdzorg, GGZ, gehandicaptenzorg en ambulancedienst). De behoefte aan maatregelen verschilt per regio. In Noord- en Oost-Gelderland is de behoefte aan maatregelen tegen agressie door derden relatief klein en in Amsterdam, Rotterdam, Limburg en Noord-Holland is deze relatief groot. In de periode van 2008 tot 2014 geven steeds meer slachtoffers aan dat er in hun organisatie voldoende maatregelen zijn getroffen. Mogelijk duidt dit op een verbetering van de opvang en nazorg voor slachtoffers van agressie.

De geschatte verzuimkosten als gevolg van agressie en geweld tegen medewerkers met een publieke taak zijn 367 miljoen per jaar.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	7
1.1	Achtergrond	7
1.2	Doelstelling en onderzoeksvragen	7
1.3	Secundaire analyses NEA	8
1.4	Leeswijzer	11
2	Aard en omvang slachtofferschap	13
2.1	Samenvatting	13
2.2	In 2014	14
2.3	Trend 2007 - 2014	14
2.4	Sectoren	15
2.5	VPT-regio's	17
2.6	Conclusie	19
3	Effecten van agressie en geweld	21
3.1	Samenvatting	21
3.2	Algemene gezondheid	21
3.3	Algemene tevredenheid	21
3.4	Burn-outklachten	23
3.5	Verzuim	23
3.6	Conclusie	27
4	Beleid tegen agressie en geweld	29
4.1	Samenvatting	29
4.2	Arbo-maatregelen	29
4.3	Sectoren	30
4.4	VPT regio's	31
4.5	Conclusie	33
5	Beleid en slachtofferschap	35
5.1	Maatregelbehoefte en slachtofferschap	35
5.2	Conclusie	35
	Literatuur	37
	Bijlage 1 technische verantwoording	39

INLEIDING

1.1 ACHTERGROND

Agressie op het werk vormt een serieuze bedreiging voor de gezondheid en duurzame inzetbaarheid van werknemers. Het kabinet vindt het van groot belang dat werknemers in het algemeen en werknemers met een publieke taak in het bijzonder hun werk veilig kunnen uitvoeren, niet gehinderd door agressie en geweld door derden. In 2015 is de aanpak van werkgerelateerde agressie speerpunt binnen een bredere vierjarige campagne (2014-2017) van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid gericht op de preventie van psychosociale arbeidsbelasting.

Het programma Veilige Publieke Taak (VPT) van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties coördineert de landelijke aanpak van agressie en geweld tegen medewerkers met een publieke taak. Dit programma startte in 2007 en loopt tot eind 2016. In haar coördinerende rol monitort het programma VPT de stand van zaken op het gebied van agressie en geweld in de publieke sector. Zo heeft het programma VPT in de periode 2007-2013 verschillende metingen laten uitvoeren, met als meest recente de Metamonitor VPT 2013 (Brekelmans e.a., 2013). In de aanbiedingsbrief (2013-0000752157, d.d. 16 december 2013) bij deze Metamonitor VPT 2013 aan de Tweede Kamer kondigde de minister van BZK aan een jaarlijks overzicht van de stand van zaken omtrent agressie en geweld op te laten maken aan de hand van de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA). De NEA, zo bleek uit de Metamonitor VPT 2013, is een geschikte monitor om over agressie en geweld te rapporteren. De NEA maakt het mogelijk om jaarlijks een update te geven van cijfers over agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak. In 2014 verscheen een rapport met de resultaten van de Monitor Veilige Publieke Taak op basis van gegevens van de NEA 2013 (Van Zwieten e.a., 2014). Dit rapport bevat de resultaten van de Monitor Veilige Publieke Taak die in 2015 is uitgevoerd op basis van gegevens van de NEA 2014¹.

1.2 DOELSTELLING EN ONDERZOEKSVRAGEN

Het eerste doel van het onderzoek is het in kaart brengen van de stand van zaken omtrent agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak voor 2014. De minister van BZK gebruikt deze rapportage om de Tweede Kamer op dit terrein te informeren. Het tweede doel is het verkrijgen van aanknopingspunten om de effectiviteit van de aanpak van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak te vergroten.

---

1 Voor trendanalyses is gebruik gemaakt van de NEA 2007 tot en met 2014.

De onderzoeksvragen die hierbij horen zijn:

1. Wat is de aard en omvang van slachtofferschap van werknemers met een publieke taak?
2. Wat zijn de effecten van agressie en geweld op gezondheid en verzuim?
3. In hoeverre is beleid geïmplementeerd dat is gericht op voorkomen van agressie en geweld?
4. Is beleid gerelateerd aan (stijging of daling) van slachtofferschap en hoe ziet deze relatie eruit?
5. In hoeverre verschillen de antwoorden op bovenstaande onderzoeksvragen van eerdere jaren?
6. Wat is de aard en omvang van slachtofferschap en de mate van implementatie van beleid per VPT-regio?

1.3 SECUNDAIRE ANALYSES NEA

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden hebben we secundaire analyses uitgevoerd op data van de NEA 2014 (zie bijlage 1 voor meer informatie over de NEA). De jaargangen 2007 tot en met 2013 hebben we daarnaast gebruikt om trends in de tijd te kunnen onderzoeken. Trends binnen de sectoren hebben we onderzocht in de periode van 2007 tot 2014, terwijl trends binnen de regio's zijn onderzocht in de periode van 2010 tot 2014. Alle in de tekst genoemde verschillen en trends zijn significant ($p < .05$).

Sectoren

De onderzoeksvragen richten zich op de gehele groep werknemers met een publieke taak. De NEA bevat respondenten uit alle zes sectoren waar het programma VPT zich op richt: Onderwijs, Zorg, Veiligheid, Openbaar Bestuur, Openbaar Vervoer en Sociale Zekerheid. Tabel 1 geeft weer welke sectoren zijn meegenomen in de analyses van de gehele groep werknemers met een publieke taak.

De totstandkoming van deze indeling is anders dan die in de Monitor Veilige Publieke Taak 2014. Hierdoor kunnen de cijfers over de jaren 2007 tot en met 2013 in deze monitor enigszins afwijken van de cijfers over deze jaren die in de voorgaande monitor zijn gepresenteerd. Zie Bijlage 1 technische verantwoording voor (de oorzaak van) de verschillen in gehanteerde methoden.

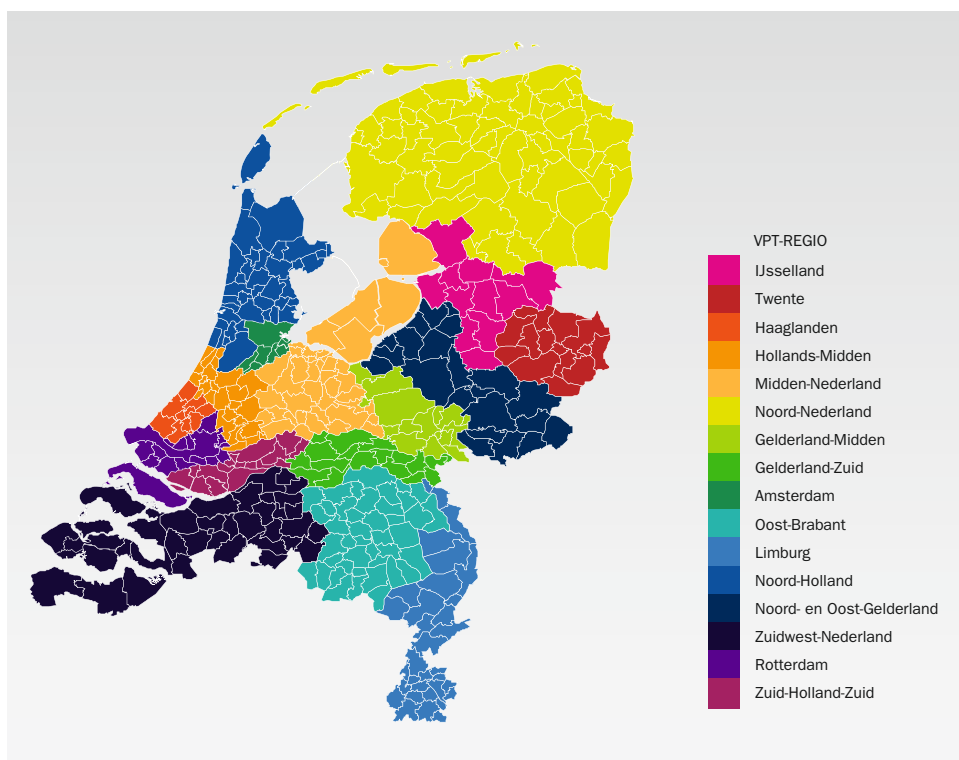
TABEL 1

Sectoren in NEA van werknemers met een publieke taak

BZK-SECTOREN	SECTOREN
ONDERWIJS	Primair onderwijs (regulier en speciaal)
	Voortgezet onderwijs
	Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO)
	Hoger Beroepsonderwijs (HBO)
	Wetenschappelijk onderwijs (WO)
ZORG	Ziekenhuizen
	Ambulancedienst
	GGZ
	Verzorging, Verpleging en Thuiszorg (VVT)
	Gehandicaptenzorg
	Jeugdzorg
	Overig welzijn
VEILIGHEID	Politie
	Brandweer
	Justitie en Justitiële diensten
	Defensie
OPENBAAR BESTUUR	Gemeenten/Provincies
	Ministeries
	Ander type openbaar bestuur
	Publiekrechtelijke bedrijfsorganen
OPENBAAR VERVOER	Openbaar vervoer per spoor (geen tram/metro)
	Stads- en streekvervoer
SOCIALE ZEKERHEID	Verplichte sociale verzekeringen

VPT-regio

Het programma VPT stimuleert sinds 2010 dat werkgevers met een publieke taak op regionaal niveau samenwerken met politie, Openbaar Ministerie en met elkaar, bij de aanpak van agressie en geweld door derden. Daarom hebben we respondenten ook ingedeeld naar VPT-regio. Gegevens over de werklocatie van respondenten zijn echter niet voorhanden. Bij de indeling van respondenten naar VPT-regio hebben we gebruik gemaakt van de woonplaats als proxy voor de werklocatie. Nadere analyses laten zien dat verschillen tussen VPT-regio's nauwelijks lijken te worden beïnvloed door het gebruik van de woonplaats (zie Bijlage 1 Technische verantwoording VPT-regio's). Figuur 1 laat de verschillende VPT regio's zien.

FIGUUR 1
VPT-regio's

Vormen van agressie

De NEA onderscheidt vier vormen van agressie en geweld door derden, namelijk intimidatie, lichamelijk geweld, seksuele intimidatie en pesten. Wanneer werknemers te maken hebben met één of meerdere van deze vormen van agressie en geweld, spreken we in deze monitor van agressie door derden. De NEA bevat geen specifieke informatie over verbaal geweld zoals uitschelden en beledigen.

1.4 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 beschrijven we de aard en omvang van slachtofferschap van werknemers met een publieke taak in 2014 (onderzoeksvraag 1) en de trends in de tijd (onderzoeksvraag 5). Ook aard en omvang van slachtofferschap in sectoren en binnen de VPT-regio's komen in dat hoofdstuk aan bod (onderzoeksvraag 6). Hoofdstuk 3 gaat over de effecten van agressie en geweld op gezondheid, verzuim en tevredenheid in 2014 (onderzoeksvraag 2) en we beschrijven wederom de trends in de tijd (onderzoeksvraag 5). In hoofdstuk 4 gaan we in op het beleid tegen agressie en geweld in 2014 (onderzoeksvraag 3) en de trends in de tijd (onderzoeksvraag 5). Ook het beleid in de verschillende VPT-regio's komt in dat hoofdstuk aan de orde (onderzoeksvraag 6). De relatie tussen beleid en slachtofferschap beschrijven we in hoofdstuk 5 (onderzoeksvraag 4). De bijlage bevat informatie over de gehanteerde onderzoeksmethoden. Ook zijn daar alle gegevenstabellen op detailniveau te vinden.

2 AARD EN OMVANG SLACHTOFFERSCHAP

2.1 SAMENVATTING

In 2014...

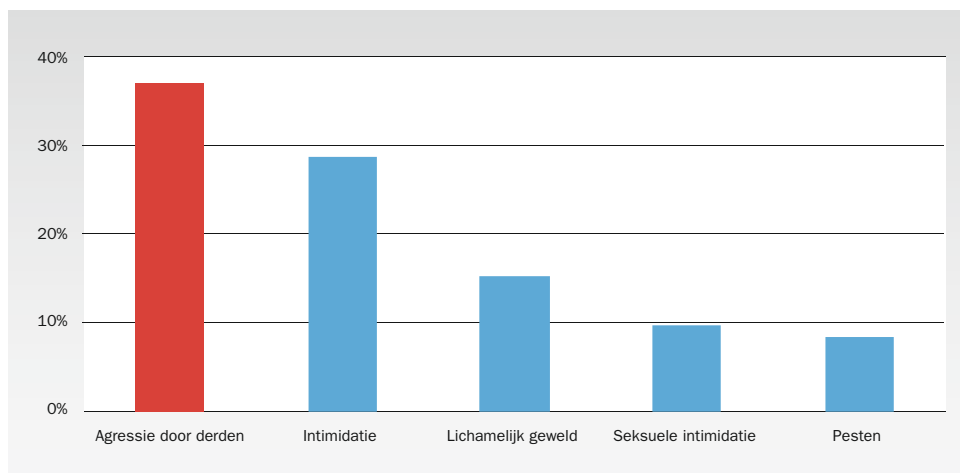
- ... heeft ruim één op de drie werknemers met een publieke taak te maken met agressie en geweld door derden
- ... gaat het in de meeste gevallen om intimidatie
- ... komt agressie en geweld door derden het meest voor in de gezondheidszorg, bij de politie en in het openbaar vervoer
- ... komt agressie en geweld door derden het meest voor in de regio's Gelderland-Midden en Limburg en het minst in de regio Haaglanden

In de periode 2007 – 2014...

- ... is het totale percentage slachtoffers van agressie en geweld door derden redelijk stabiel
- ... daalt het percentage slachtoffers van pesten licht, terwijl het percentage slachtoffers van seksuele intimidatie enigszins stijgt
- ... is er in het primair onderwijs en bij openbaar vervoer per spoor sprake van een toename van agressie door derden
- ... is er in het voortgezet onderwijs, de gehandicaptenzorg, het overig welzijn en bij justitie en justitiële diensten een afname van agressie door derden
- ... neemt in geen enkele regio het totale percentage slachtoffers van agressie door derden significant toe of af (periode 2010 – 2014)

2.2 IN 2014

Ruim een derde van de werknemers met een publieke taak heeft in het afgelopen jaar te gehad met agressie en geweld door derden. In de meeste gevallen gaat het om intimidatie (nagenoeg 1 op de 3 werknemers), gevolgd door lichamelijke geweld (bijna 1 op de 6 werknemers), seksuele intimidatie (1 op de 10 werknemers) en pesten (bijna 1 op de 10 werknemers) (figuur 2).²

FIGUUR 2

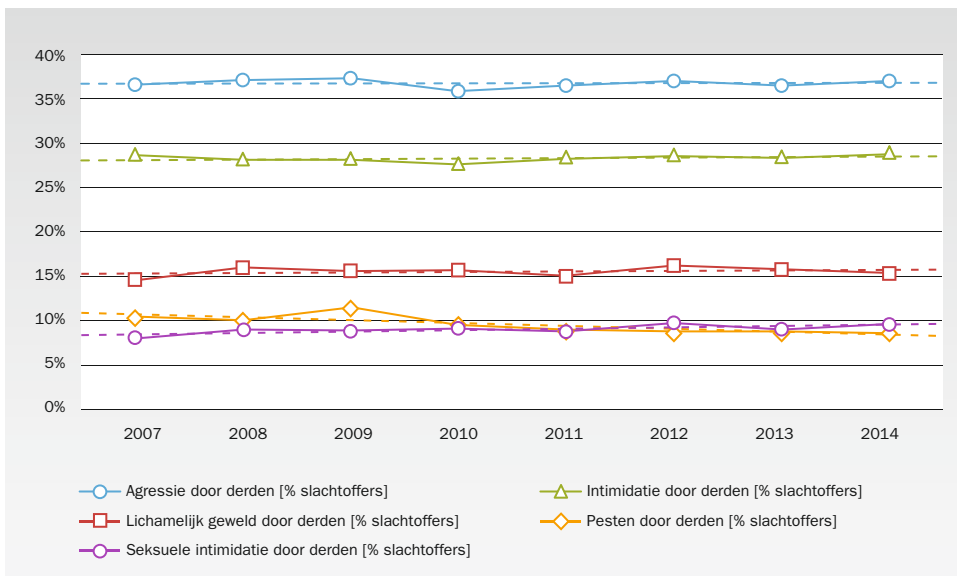
Percentage werknemers dat het afgelopen jaar te maken had met agressie en geweld door derden

2.3 TREND 2007 - 2014

In de periode van 2007 tot 2014 is het percentage werknemers met een publieke taak dat te maken heeft gehad met agressie en geweld door derden redelijk stabiel (figuur 3). Het percentage slachtoffers van pesten daalt in deze periode licht, terwijl het percentage slachtoffer van seksuele intimidatie licht stijgt. Het percentage slachtoffers van intimidatie en lichamelijk geweld blijft in de periode van 2007 tot 2014 nagenoeg gelijk.

² In de NEA wordt gevraagd naar intimidatie, lichamelijk geweld, seksuele intimidatie en pesten. Er wordt niet apart gevraagd naar verbale agressie.

FIGUUR 3

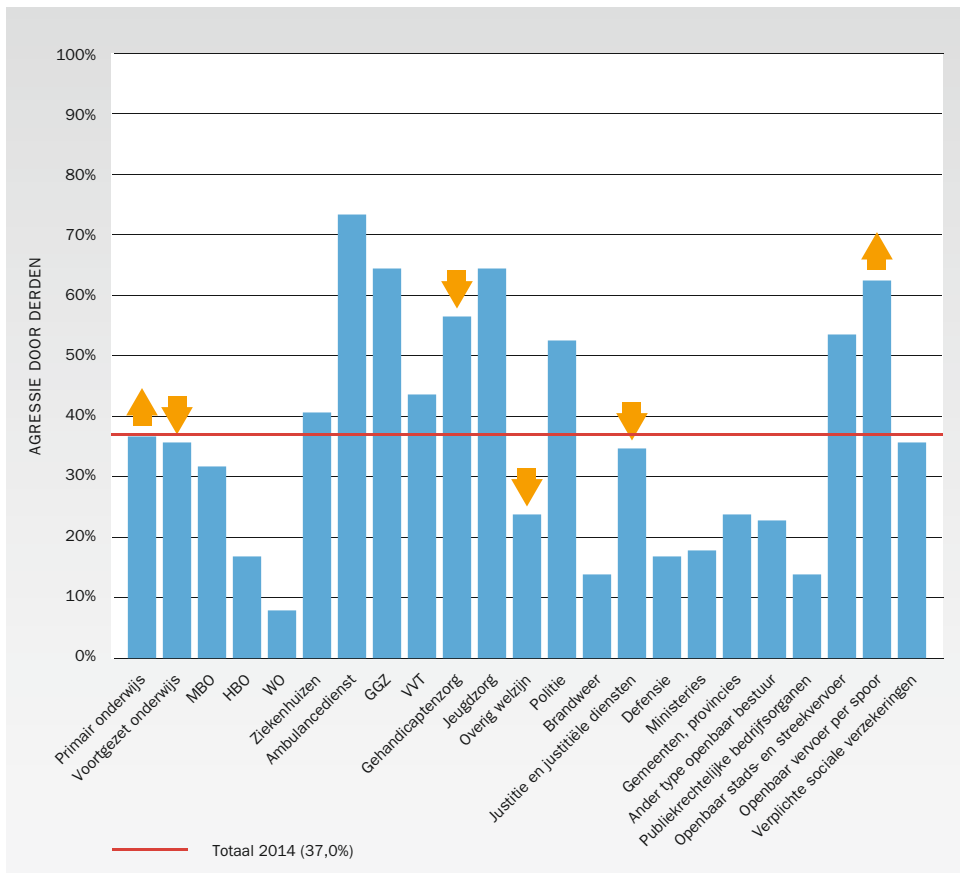
Percentage werknemers dat te maken had met agressie en geweld door derden (periode 2007 – 2014)

2.4 SECTOREN

2.4.1 In 2014

In 2014 zijn er duidelijke verschillen tussen sectoren in het aantal slachtoffers van agressie en geweld door derden (zie figuur 4). Agressie en geweld door derden komt het meest voor bij werknemers met een publieke taak in de gezondheidszorg (GGZ, ziekenhuizen, ambulancedienst, gehandicaptenzorg, jeugdzorg, VVT), maar ook bij de politie en in het openbaar vervoer.

Wanneer we kijken naar de verschillende vormen van agressie en geweld door derden valt op dat lichamelijk geweld het meest voor komt in de gehandicaptenzorg, gevolgd door de politie en de GGZ. De top-3 van sectoren met het grootste percentage slachtoffers van intimidatie is de ambulancedienst, gevolgd door de jeugdzorg en GGZ. De drie sectoren waarin seksuele intimidatie het meest voor komt zijn: GGZ, VVT en gehandicaptenzorg. Ten slotte komt pesten het meest voor in achtereenvolgens het openbaar vervoer per spoor, het stads- en streekvervoer en de politie.

FIGUUR 4

Percentage werknemers dat te maken had agressie en geweld door derden per sector³. (significante dalende of stijgende trends in de periode 2007 – 2014 zijn aangegeven met pijltjes)

2.4.2 Trend 2007 -2014

In de periode van 2007 tot 2014 is er in het primair onderwijs een toename van het percentage slachtoffers van agressie door derden (zie figuur 4). Hierbij gaat het met name om een toename van het percentage slachtoffers van intimidatie en lichamelijk geweld. In het Openbaar vervoer per spoor is ook sprake van een toename van agressie door derden. Het aantal respondenten is echter te klein om te kunnen aangeven bij welke vormen van agressie deze toename vooral voorkomt.

3 Van enkele sectoren is het aantal respondenten in één of meerder verslagjaren beperkt (<50). Voor deze sectoren moeten de resultaten met enige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Dit betreft de sectoren ambulance dienst, brandweer, openbaar vervoer per spoor, publieke bedrijfsorganen en verplichte sociale verzekeringen.

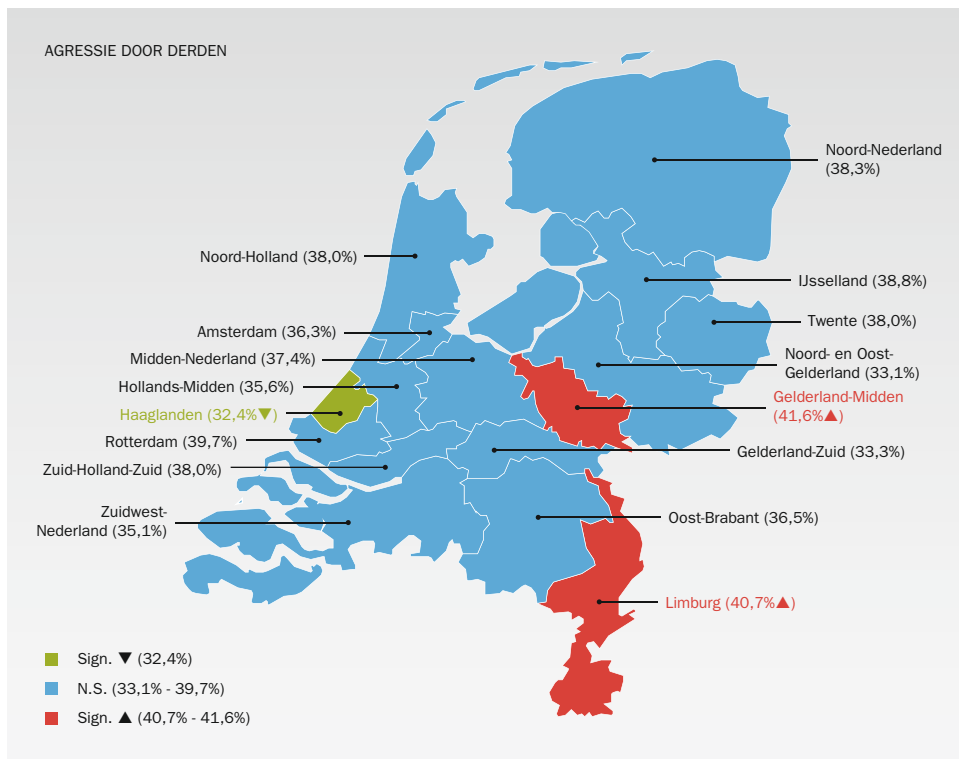
Een afname van agressie door derden vindt in de periode van 2007 tot 2014 plaats in het voortgezet onderwijs, de gehandicaptenzorg, het overig welzijn en bij justitie en justitiële diensten. In het voortgezet onderwijs gaat het om een afname van het percentage slachtoffers van intimidatie, lichamelijk geweld en pesten. In de gehandicaptenzorg neemt het percentage slachtoffers van lichamelijk geweld af. In het overig welzijn is sprake van een afname van het percentage slachtoffers van seksuele intimidatie, lichamelijk geweld en pesten. Ten slotte is bij justitie en justitiële diensten een afname van het percentage slachtoffers van intimidatie te zien.

In enkele sectoren is er in de periode van 2007 tot 2014 geen toe- of afname van het totale percentage slachtoffers van agressie door derden, maar wel een toe- of afname bij een of meer van de verschillende vormen van agressie door derden. Zo is er in het HBO sprake van een toename van het percentage slachtoffers van seksuele intimidatie, terwijl het percentage slachtoffers van pesten er afneemt. Ook in ziekenhuizen en bij andere type openbaar bestuur neemt het percentage slachtoffers van seksuele intimidatie toe. In de GGZ is er een afname van het percentage slachtoffers van lichamelijk geweld.

2.5 VPT-REGIO'S

2.5.1. In 2014

Het percentage slachtoffers van agressie door derden is in 2014 het hoogst in de regio's Gelderland-Midden en Limburg, terwijl dit percentage het laagst is in de regio Haaglanden (figuur 5).

FIGUUR 5

Percentage werknemers dat in 2014 te maken had met agressie en geweld door derden naar VPT-regio

Wanneer we inzoomen op de verschillende vormen van agressie in de regio's, valt op dat in 2014 seksuele intimidatie het vaakst voorkomt in Twente en Zuidwest-Nederland. Intimidatie komt het vaakst voor in de regio's Rotterdam en Limburg. Het percentage slachtoffers van lichamelijk geweld is het hoogst in Limburg en Oost-Brabant. In de regio Amsterdam is het percentage pest-slachtoffers het hoogst.

2.5.2 Trend 2010 -2014

In de periode van 2010 tot 2014 neemt in geen enkele regio het totale percentage slachtoffers van agressie door derden significant toe of af. Bij de verschillende vormen van agressie door derden zien we wel significante toe- en afnames. Zo is er in de periode van 2010 tot 2014 in de regio Twente sprake van een toename van het percentage slachtoffers van seksuele intimidatie. In de regio Hollands-Midden is er een afname van het percentage slachtoffers van lichamelijk geweld. Pesten neemt in de betreffende periode af in de regio's Noord- en Oost-Gelderland en Haaglanden.

2.6 CONCLUSIE

Ruim één op de drie werknemers met een publieke taak is in 2014 slachtoffer van agressie en geweld door derden. Van alle vormen⁴ komt intimidatie veruit het meest voor. In de periode van 2007 tot 2014 is het percentage slachtoffers van agressie door derden nagevoeg gelijk. Het percentage slachtoffers van pesten daalt in deze periode licht, terwijl het percentage slachtoffers van seksuele intimidatie licht stijgt. Het percentage slachtoffers van intimidatie en lichamelijk geweld blijft in deze periode vrijwel gelijk.

Als we naar de sectoren kijken zien we dat agressie en geweld door derden relatief veel voorkomt in de zorg, bij de politie en in het openbaar vervoer. In de periode van 2007 tot 2014 is er in het primair onderwijs en bij het openbaar vervoer per spoor een toename van agressie door derden. Een afname van agressie door derden is er in deze periode in het voortgezet onderwijs, de gehandicaptenzorg, het overig welzijn en bij justitie en justitiële diensten.

Bezien naar VPT-regio valt op dat de regio's Gelderland-Midden en Limburg relatief veel slachtoffers kennen van agressie en geweld en de regio Haaglanden relatief weinig. In de periode van 2010 tot 2014 neemt in geen enkele regio het totale percentage slachtoffers van agressie door derden significant af. Bij de verschillende vormen van agressie door derden zien we wel enkele significante toe- en afnames.

---

⁴ In de NEA wordt gevraagd naar vier vormen van agressie en geweld door derden, namelijk intimidatie, lichamelijk geweld, seksuele intimidatie en pesten.

3 EFFECTEN VAN AGRESSIE EN GEWELD

3.1 SAMENVATTING

Slachtoffers van agressie en geweld door derden...

- ... hebben vaker een (zeer) slechte algemene gezondheid
- ... zijn minder tevreden over hun werk en arbeidsomstandigheden
- ... hebben vaker burn-outklachten
- ... melden zich vaker ziek en verzuimen langer

3.2 ALGEMENE GEZONDHEID

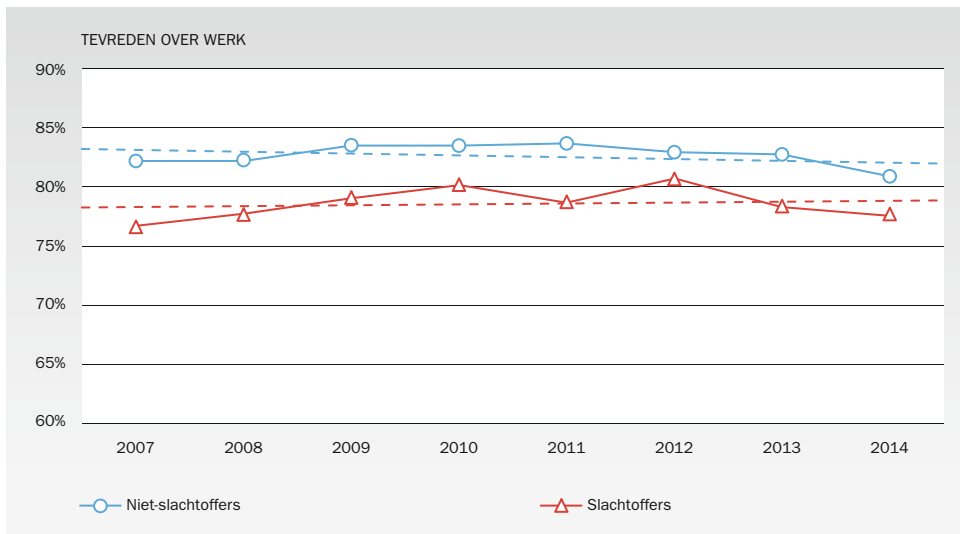
In 2014 geeft 21% van de slachtoffers van agressie en geweld aan geen goede algemene gezondheid te hebben.⁵ Slachtoffers rapporteren wat vaker een slechte gezondheid dan niet-slachtoffers. Een vergelijking met eerdere jaren is niet mogelijk doordat in 2014 in de NEA andere antwoordcategorieën zijn opgenomen bij deze vraag.

3.3 ALGEMENE TEVREDENHEID

Ruim één op de vijf slachtoffers is in 2014 ontevreden over hun werk (figuur 6) en één op de drie is ontevreden over de omstandigheden waaronder ze hun werk moeten doen (figuur 7). Slachtoffers van agressie en geweld door derden zijn wat minder tevreden over hun werk en arbeidsomstandigheden dan niet-slachtoffers. De verschillen zijn het grootst ten aanzien van de tevredenheid met de arbeidsomstandigheden. De tevredenheid met het werk schommelt over de jaren heen zowel bij slachtoffers als bij niet-slachtoffers. Bij slachtoffers schommelt ook de tevredenheid over arbeidsomstandigheden over de jaren heen, terwijl bij niet-slachtoffers sprake is van een daling van de tevredenheid.

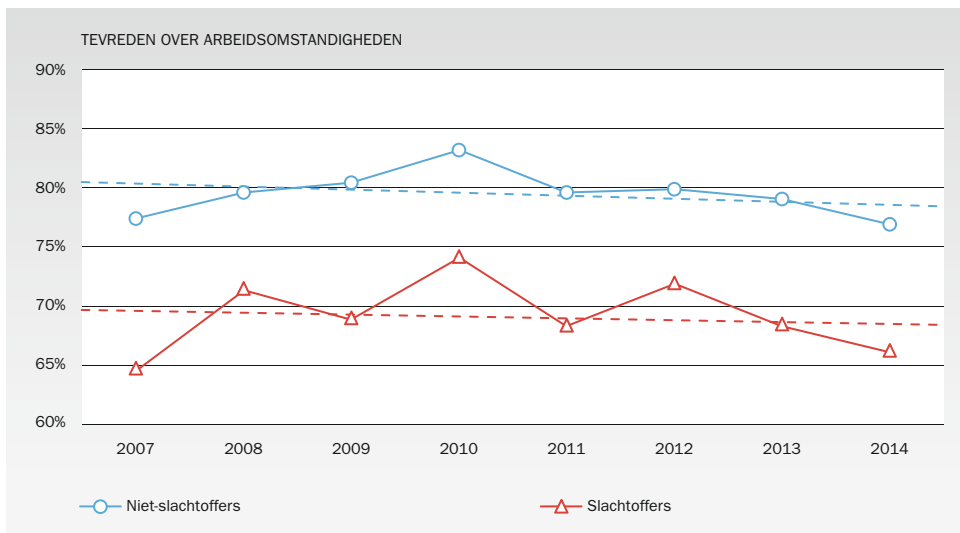
---

⁵ Het gaat hier om het percentage slachtoffers dat een van de volgende drie categorieën als antwoord heeft gegeven: gaat wel, slecht of zeer slecht

FIGUUR 6

Tevredenheid over werk (% werknemers dat tevreden is) naar slachtofferschap van agressie door derden

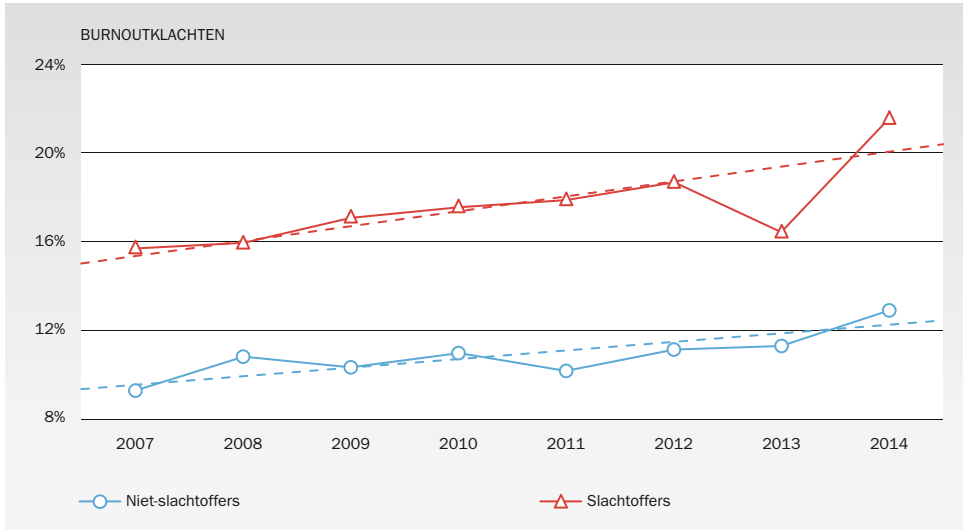
FIGUUR 7

Tevredenheid over arbeidsomstandigheden (% werknemers dat tevreden is) naar slachtofferschap van agressie door derden

3.4 BURN-OUTKLACHTEN

In 2014 heeft 22% van de slachtoffers van agressie en geweld burn-outklachten (emotionele-uitputtingsklachten door het werk). Slachtoffers rapporteren vaker burn-outklachten (emotionele-uitputtingsklachten door het werk) dan niet-slachtoffers (figuur 8). Dit is het geval voor de gehele periode 2007 – 2014. Bij zowel slachtoffers als niet-slachtoffers is over deze gehele periode sprake van een toename van het percentage werknemers met burn-outklachten. Deze toename is bij slachtoffers sterker dan bij niet-slachtoffers.

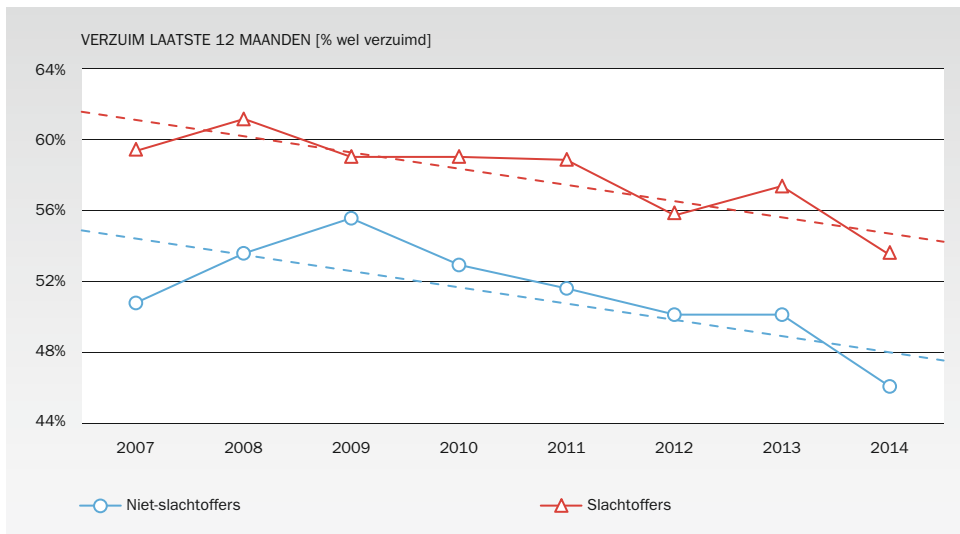

FIGUUR 8

Emotionele-uitputtingsklachten (gemiddelde op schaal 1-7) naar slachtofferschap van agressie door derden

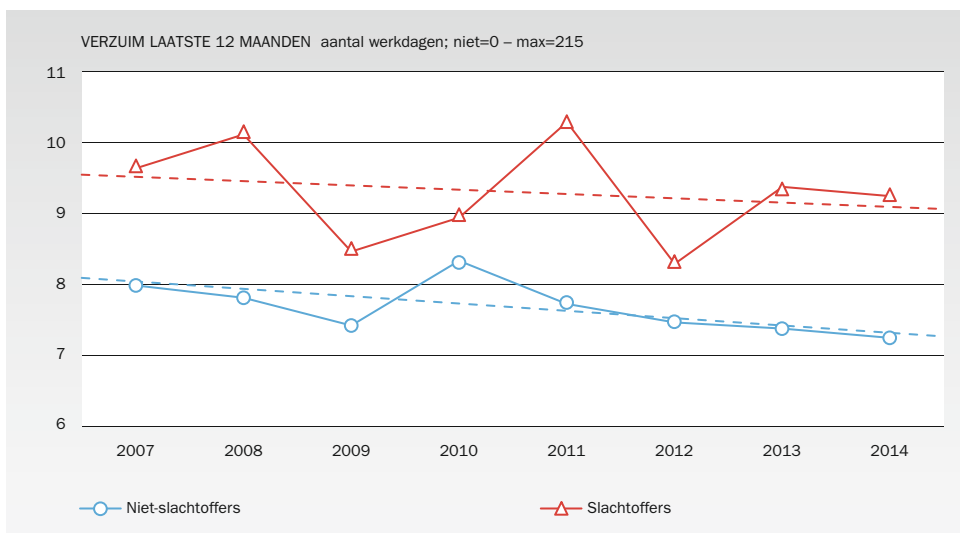
3.5 VERZUIM

In 2014 heeft meer dan de helft (54%) van de slachtoffers van agressie en geweld in het afgelopen jaar verzuimd (figuur 9). Slachtoffers melden zich vaker ziek dan werknemers die geen slachtoffer zijn geweest. In de periode van 2007 tot 2014 daalt het percentage werknemers dat verzuimt. Dit patroon vinden we zowel voor slachtoffers als voor niet-slachtoffers. Slachtoffers van agressie en geweld verzuimen in 2014 gemiddeld 9,3 dagen (figuur 10). Dit is 2,1 dagen meer dan niet-slachtoffers. Het beeld dat slachtoffers meer dagen verzuimen dan niet-slachtoffers is over de periode 2007 tot 2014 stabiel.

FIGUUR 9

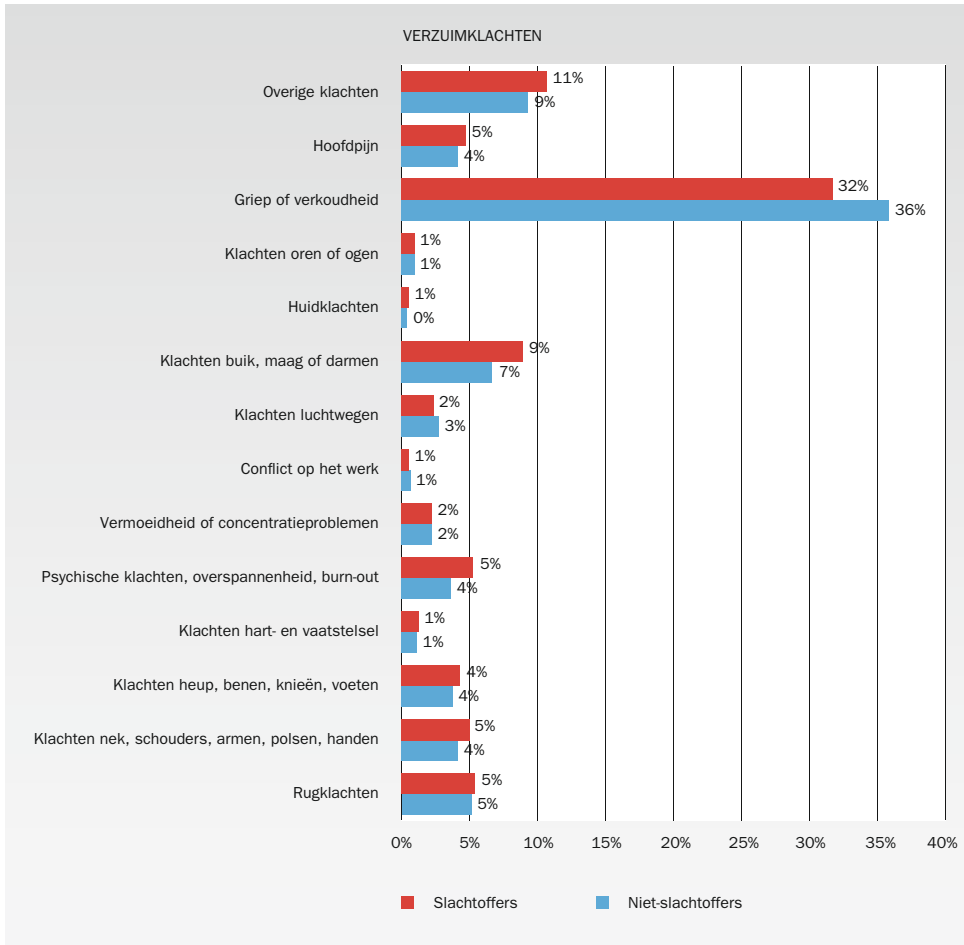
Ziekteverzuim (% werknemers dat verzuimde in laatste 12 maanden) naar slachtofferschap van agressie door derden

FIGUUR 10

Ziekteverzuim (aantal verzuimdagen in laatste 12 maanden) naar slachtofferschap van agressie door derden

Werknemers die slachtoffer zijn geweest van agressie en geweld verzuimen vaker met psychische klachten, overspannenheid en burn-out en buik-, maag- en darmklachten dan werknemers die geen slachtoffer zijn geweest (figuur 11).

FIGUUR 11

Reden laatste verzuimgeval voor slachtoffers en niet-slachtoffers

KOSTEN

We hebben berekend wat de werkgeverskosten zijn voor loondoorbetaling tijdens het verzuim van slachtoffers van agressie en geweld op het werk. Eerst is berekend hoeveel extra dagen een werknemer die slachtoffer is geweest van agressie op het werk verzuimt ten opzichte van een niet-slachtoffer. Deze extra verzuimdagen zijn vervolgens omgerekend naar kosten met behulp van individuele loonkostengegevens. De berekening van de kosten van agressie op het werk, is gebaseerd op cijfers uit 2012. (zie Bijlage 1 Technische verantwoording voor een toelichting)

De kosten van agressie door derden schatten we op ruim 367 miljoen euro per jaar voor alle VPT-sectoren tezamen.

Extra verzuimdagen en -kosten door agressie door derden

		TOTAAL
A	Prevalentie van agressie door derden (%)	37,0%
B	Aantal werknemers in Nederland met agressie door derden (***)	763.000
C	Extra verzuimdagen door agressie door derden (per persoon per jaar *)	1,9
D	'Potential production cost loss'; Bruto dagsalaris van personen met agressie door derden (per persoon per dag) (**)	€ 247
E = C * D	Loonkostenverlies (per persoon met agressie door derden per jaar)	€ 480
F = B * E / 106	Geschatte cumulatieve kosten in Nederland per jaar in miljoenen Euro's	€ 367

*) Ongestandaardiseerde lineaire 'Ordinary Least Squares' (OLS) regressiecoëfficiënt volgens het model: 'Extra verzuimdagen' = Constante + B_{Agressie} * 'Agressie' + $\sum B_i$ * Covariaat_i. De covariaten in onderhavige analyse waren: geslacht, leeftijd, en opleiding. Daarmee is de regressiecoëfficiënt althans voor wat betreft de belangrijkste demografische factoren niet vertekend ('unconfounded').

**) Dit is het gemiddelde van de slachtoffers van agressie door derden. In het model, bij de berekening van de totalen in rijen E en F, is echter gerekend met het dagsalaris van elke *individuele* respondent.

***) Rij B is gebaseerd op de geschatte 'werkelijke' grootte van de beroepsbevolking in Nederland in 2012 (in totaal 7.116.000). Berekend op basis van de ophooggewichten die door het CBS worden afgeleid en worden meegeleverd in de gegevensfile. Gepresenteerde cijfer is een schatting en is afgerond op duizendtallen.

3.6 CONCLUSIE

De resultaten in dit hoofdstuk bevestigen nogmaals dat confrontatie met agressie en geweld een negatieve impact heeft op gezondheid en welbevinden van werknemers. Werknemers met een publieke taak die slachtoffer zijn van agressie en geweld door derden, hebben meer gezondheidsproblemen dan niet-slachtoffers, ze verzuimen vaker en langduriger en zijn minder tevreden met het werk en de arbeidsomstandigheden.

In de loop van de jaren heeft een steeds groter percentage slachtoffers burn-outklachten. Dit geldt weliswaar ook voor niet-slachtoffers, maar bij hen in is dit in mindere mate het geval. Dit zou kunnen betekenen dat de ernst van de incidenten is toegenomen. Op basis van de NEA kunnen we hier geen harde uitspraken over doen.

4 BELEID TEGEN AGRESSIE EN GEWELD

4.1 SAMENVATTING

In 2014...

...wenst ruim één op de vier slachtoffers aanvullende maatregelen tegen agressie en geweld.

...is de maatregelbehoefte relatief groot in het openbaar vervoer, bij de politie en in de zorg (jeugdzorg, GGZ, gehandicaptenzorg en ambulancedienst).

...is de behoefte aan maatregelen tegen agressie door derden relatief klein in Noord- en Oost-Gelderland, terwijl deze relatief groot is in Amsterdam, Rotterdam, Limburg en Noord-Holland.

In de periode 2008 - 2014...

...stijgt het percentage slachtoffers dat aangeeft dat er al voldoende maatregelen zijn getroffen, terwijl het aantal slachtoffers dat aangeeft dat er nog geen maatregelen zijn getroffen daalt.

...daalt de maatregelbehoefte in het voortgezet onderwijs, VVT, gemeenten en provincies en stads- en streekvervoer.

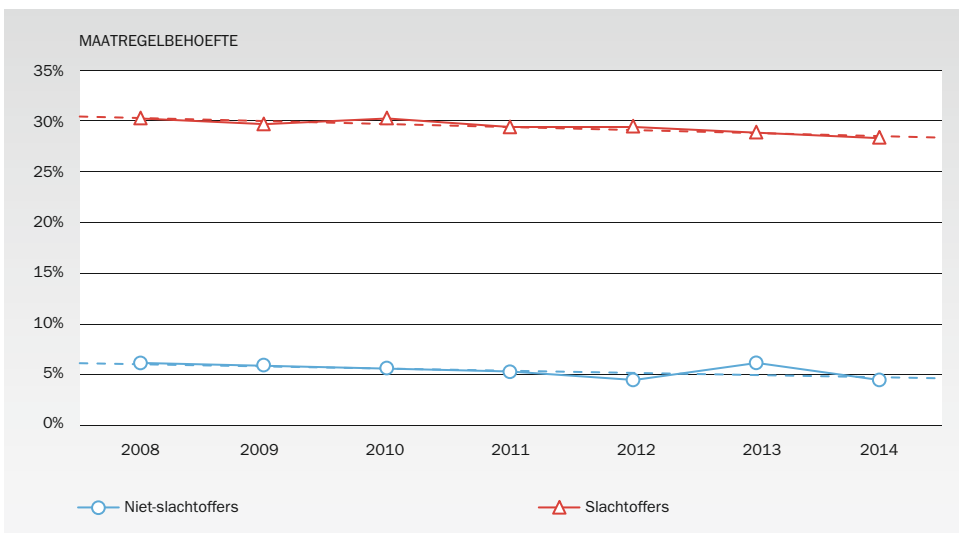
...is de behoefte aan maatregelen in alle regio's stabiel gebleven (periode 2010 - 2014).

4.2 ARBO-MAATREGELEN

In de periode van 2008 tot 2014 stijgt het percentage slachtoffers dat aangeeft dat er al voldoende maatregelen zijn getroffen. Daarnaast daalt het aantal slachtoffers dat aangeeft dat er nog geen maatregelen zijn getroffen. Deze trends vinden we overigens niet bij niet-slachtoffers.

Werknemers kunnen verschillende redenen hebben waarom ze al dan niet behoefte hebben aan maatregelen. Indien ze geen behoefte hebben aan maatregelen kan dit zijn omdat het probleem niet speelt, of omdat er al voldoende maatregelen zijn getroffen. Als werknemers juist wel behoefte hebben aan maatregelen kan dit zijn omdat er nog geen maatregelen zijn getroffen, of omdat maatregelen die wel zijn getroffen ontoereikend worden bevonden.

In 2014 heeft ruim één op de vier slachtoffers van agressie en geweld door derden behoefte aan (extra) maatregelen (figuur 13). Van de niet-slachtoffers is dit slechts één op de 22. Maatregelen worden vooral nodig geacht omdat de maatregelen die wel zijn getroffen, ontoereikend worden bevonden. Slechts een klein deel zegt dat maatregelen gewenst zijn omdat er nog helemaal geen maatregelen zijn getroffen.

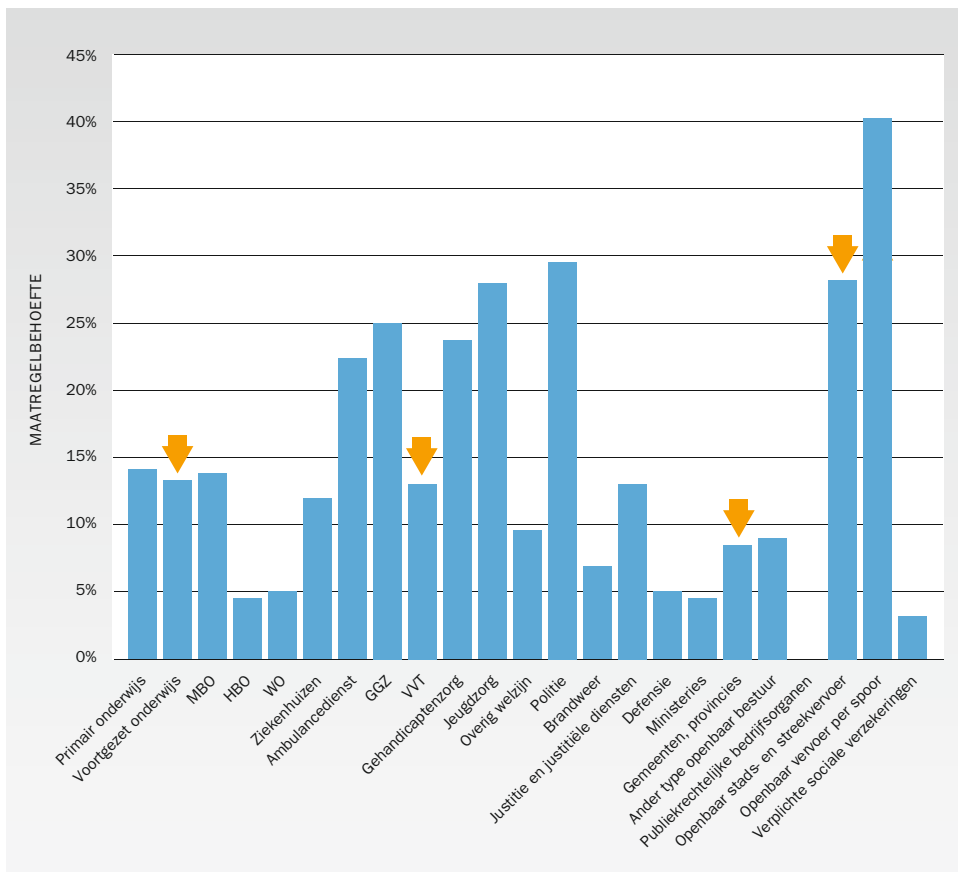
FIGUUR 12

Noodzaak van maatregelen tegen agressie en geweld (% werknemers dat maatregelen nodig vindt) naar slachtofferschap van agressie

4.3 SECTOREN

In 2014 zijn er duidelijke verschillen tussen sectoren in de behoefte aan maatregelen tegen agressie (figuur 13). Deze behoefte is relatief groot in het openbaar vervoer, bij de politie en in de jeugdzorg, GGZ en gehandicaptenzorg. De behoefte aan maatregelen is in de periode van 2010 tot 2014 gedaald in het voortgezet onderwijs, de VVT, bij gemeenten en provincies en bij het stads- en streekvervoer. In de overige sectoren is de maatregelbehoefte in deze periode stabiel gebleven.

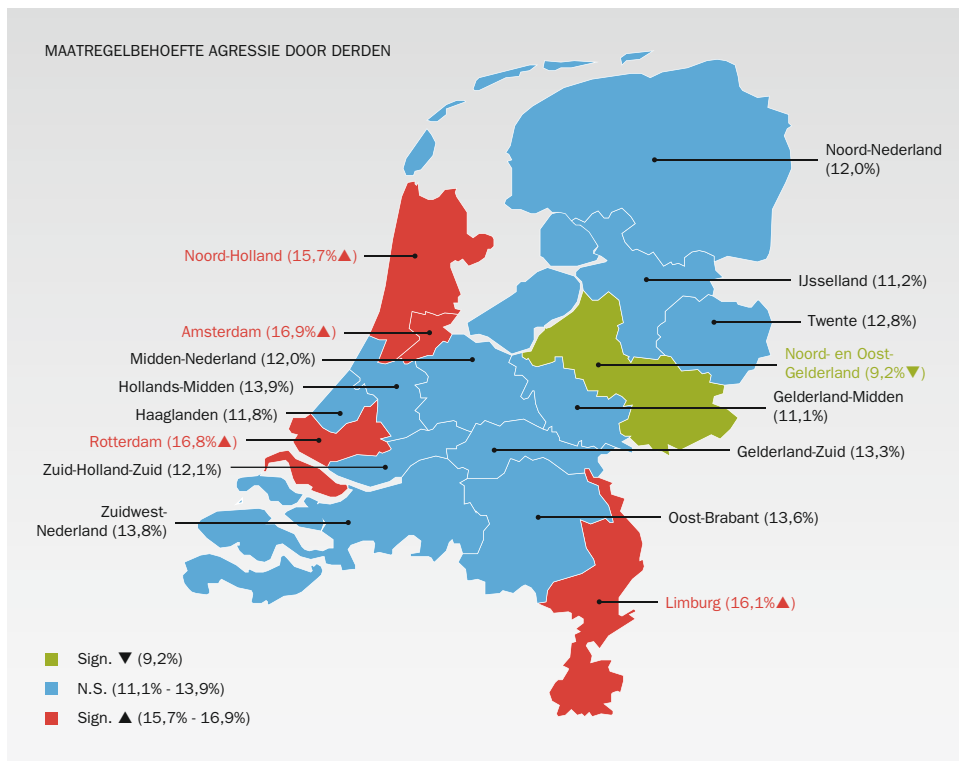
FIGUUR 13

Maatregelbehoefte (%ja) agressie door derden per sector in 2014 (significante dalende trends in de periode 2007 – 2014 zijn aangegeven met pijltjes)

4.4 VPT REGIO'S

De behoefte aan maatregelen verschilt per VPT-regio⁶ (figuur 14). In 2014 is deze behoefte in Noord- en Oost-Gelderland relatief klein en in Amsterdam, Rotterdam, Limburg en Noord-Holland is deze relatief groot, vergeleken met het gemiddelde van alle VPT-regio's. De behoefte aan maatregelen is in de periode 2010 tot 2014 in alle regio's stabiel gebleven.

6 Bij deze analyse is geen onderscheid gemaakt tussen slachtoffers en niet-slachtoffers.

FIGUUR 14

Maatregelbehoefte (%ja) agressie door derden per VPT-regio in 2014

De behoefte aan maatregelen kan verschillende redenen hebben. Deze geven meer inzicht in wat er speelt in de verschillende regio's. In 2014 geven werknemers in de regio's Haaglanden en Midden-Nederland het vaakst aan dat agressie door derden er niet speelt. In de regio's Twente, Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland en Noord-Nederland geven werknemers het vaakst aan dat er al voldoende maatregelen zijn getroffen. Dat de genomen maatregelen onvoldoende zijn wordt het vaakst genoemd door werknemers in Amsterdam en Limburg. Werknemers in Rotterdam geven het vaakst aan dat er nog geen maatregelen zijn genomen.

In de periode van 2010 tot 2014 stijgt in de regio Zuid-Holland-Zuid het percentage werknemers dat aangeeft dat er al voldoende maatregelen zijn. In Haaglanden geeft een steeds groter percentage werknemers aan dat agressie door derden er niet speelt, terwijl het percentage dat zegt dat er al voldoende maatregelen zijn er daalt. In Gelderland-Midden is het juist andersom: het percentage werknemers dat aangeeft dat agressie door derden er niet speelt daalt, terwijl een steeds groter percentage werknemers aangeeft dat er al voldoende maatregelen zijn.

4.5 CONCLUSIE

In de periode van 2008 tot 2014 geven steeds meer slachtoffers van agressie en geweld aan dat er in hun organisatie voldoende maatregelen zijn getroffen tegen agressie en geweld. Deze trend zien we niet bij niet-slachtoffers. Mogelijk duidt dit op een verbetering van de opvang en nazorg voor slachtoffers van agressie.

De behoefte aan maatregelen is relatief groot in het openbaar vervoer, bij de politie en in de jeugdzorg, GGZ en gehandicaptenzorg.

De maatregelbehoefte (van zowel slachtoffers als niet-slachtoffers) verschilt per regio. In 2014 is deze behoefte in Noord- en Oost-Gelderland relatief klein en in Amsterdam, Rotterdam, Limburg en Noord-Holland is deze relatief groot.

5 BELEID EN SLACHTOFFERSCHAP

5.1 MAATREGELBEHOEFTE EN SLACHTOFFERSCHAP

In de periode 2007 – 2014 is in vier sectoren sprake van een lichte daling van het aantal slachtoffers van agressie en geweld. De maatregelbehoefte in deze sectoren is vergeleken met de maatregelbehoefte in de overige sectoren. Omdat we aannemen dat slachtoffers sowieso maatregelen wensen, focussen we ons bij het interpreteren van de resultaten op niet-slachtoffers. Hieruit blijkt dat zowel in de sectoren waarin het slachtofferschap daalt als in de sectoren waarin dit niet het geval is, de behoefte aan maatregelen daalt.

5.2 CONCLUSIE

Zowel in de sectoren waarin het slachtofferschap daalt als in de sectoren waarin dit niet het geval is, daalt de behoefte aan maatregelen. Deze bevindingen komen niet overeen met de eerdere bevindingen in de Monitor Veilige Publieke Taak 2014. Daarin zagen we dat alleen in de sector waarin het slachtofferschap daalde, ook de maatregelbehoefte een daling liet zien, terwijl in de overige sectoren de maatregelbehoefte gelijk bleef. Een daling van agressie leek toen samen te hangen met het treffen van maatregelen. Er is meer onderzoek nodig om de samenhang tussen veranderingen in slachtofferschap en maatregelbehoefte te kunnen bepalen en duiden.

LITERATUUR

Brekelmans, J., Tillaart, J. van den & G. Homburg (2013). Metamonitor Veilige Publieke Taak 2013: eindrapport. Amsterdam: Regioplan.

Cohen, A. (1983). Comparing regression coefficients across subsamples A study of the statistical test. *Sociological Methods & Research*, 12, 77-94.

Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*, 2nd ed. NY: Taylor & Francis.

Hooftman, W.E., Mars, G.M.J, Janssen, B., Vroome de, E.M.M. & S.N.J. van den Bossche (2015). *Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2014. Methodologie en globale resultaten*. Leiden: TNO.

Ploeg, K. van der, Pal, S. van der, Vroome, E. de & S. van den Bossche (2014). *De kosten van ziekteverzuim voor werkgevers in Nederland*. Leiden: TNO.

Zwieten van, M.H.J., Bakhuys Roozeboom, M., Vroome, E.M.M. & S.N.J. van den Bossche (2014) *Monitor Veilige Publieke Taak 2014*. Leiden: TNO.

BIJLAGE 1 TECHNISCHE VERANTWOORDING

NEA

Alle cijfers die in dit rapport zijn gepresenteerd, zijn gebaseerd op de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) (zie ook Hooftman e.a., 2015). De NEA is het grootste periodieke onderzoek naar de werksituatie van Nederlandse werknemers bekeken vanuit de ogen van werknemers. TNO en het CBS voeren de NEA uit in samenwerking met het ministerie van SZW. Het doel van de NEA is om tegemoet te komen aan de informatiebehoefte van de overheid, werkgevers, vakbonden, brancheorganisaties etc.

De NEA is de vinger aan de pols van werkend Nederland, door periodiek vergaarde informatie over de werksituatie, inzetbaarheid en gezondheid van een grote en representatieve steekproef van werknemers in Nederland. De NEA is een bron voor beleidsmatige en wetenschappelijke kennisontwikkeling op het terrein van arbeid.

De NEA wordt sinds 2003 uitgevoerd. De doelpopulatie van de NEA zijn werknemers die in Nederland wonen en werken en tussen de 15 en 65 jaar (2003-2013) of tussen de 15 en 75 jaar (vanaf 2014) zijn. In de periode 2003-2013 deden jaarlijks gemiddeld ruim 23.000 werknemers mee. Vanaf 2014 is de steekproef vergroot van 80.000 naar 140.000 werknemers. Hiervan vulden bijna 38.000 werknemers de NEA daadwerkelijk in. De verzamelde gegevens worden door *weging* representatief gemaakt voor de populatie. Daardoor is het mogelijk om op basis van de NEA valide uitspraken te doen over alle werknemers van Nederland.

Wijzigingen NEA 2014

In 2014 zijn er enkele inhoudelijke wijzigingen in de NEA vragenlijst die gevolgen hebben voor de Monitor Veilige Publieke Taak 2015. Zo ontbreekt in 2014 de vraag over bedrijfsveiligheid, waardoor deze dit jaar niet is opgenomen in de analyses en resultaten van deze monitor. De vraag over algemene gezondheid kent in 2014 andere antwoordcategorieën waardoor geen vergelijkingen mogelijk zijn tussen 2014 en eerdere jaren.

METEN VAN AGRESSIE DOOR DERDEN

In de NEA is de vraag naar agressie door derden als volgt gesteld:

Kunt u aangeven in welke mate u de afgelopen we maanden persoonlijk te maken heeft gehad met:

- ongewenste seksuele aandacht van klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)?
- intimidatie door klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)?
- lichamelijk geweld door klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)?
- pesten door klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)?

Antwoordmogelijkheden zijn: *'Nee, nooit'*, *'Ja een enkele keer'*, *'ja, vaak'*, *'ja, zeer vaak'*.

In dit rapport zijn de respondenten die ten minste een enkele keer te maken hebben gehad met ten minste één van de vormen van agressie door derden beschouwd als slachtoffer van agressie door derden.

VPT-SECTOREN

De sectorindeling is tot stand gekomen op basis van de Standaard Bedrijfsindeling 2008 (SBI2008). De SBI is een hiërarchische indeling van economische activiteiten. De SBI is gebaseerd op de indeling van de Europese Unie (Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté Européenne, afgekort: NACE) en op die van de Verenigde Naties (International Standard Classification of All Economic Activities, afgekort: ISIC). De SBI 2008 kent meerdere niveaus die worden aangegeven door maximaal vijf cijfers. De indeling naar voornaamste activiteit (hoofdactiviteit) betekent dat er bijvoorbeeld in de categorie bouwnijverheid bedrijven kunnen voorkomen die naast bouwactiviteiten ook andere activiteiten (nevenactiviteiten) uitoefenen.

Met gebruikmaking van (alleen) de SBI2008 kunnen ministeries en gemeenten niet worden onderscheiden. In 2014 is daarom gebruik gemaakt van zowel de SBI2008 als de CAO code om ministeries en gemeenten te onderscheiden. In de voorgaande jaren bevatte de NEA een vraag met voorgecodeerde sectoren waaronder ministeries en gemeenten. In deze jaren (2007 – 2013) is gebruik gemaakt van deze vraag om gemeenten en ministeries te onderscheiden.

VPT-REGIO'S

Aangezien informatie over de werklocatie van werknemers niet bekend is, is de indeling in VPT-regio's gebaseerd op informatie uit de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) over de woonplaats van de respondent. In de analyses in dit rapport is woonplaats dus gebruikt als

proxi voor de werklocatie. Uit analyses blijkt dat de gemiddelde afstand in kilometers tussen werk en woonplaats 16 kilometer bedraagt. De verschillen tussen VPT-regio's in woon-werkafstand zijn niet groot. De grootste gemiddelde woon-werkafstand is 18,5 km (Midden-Nederland), de kleinste is 11,5 km (Haaglanden). Wij verwachten hiermee dat de woonplaats van de respondent een acceptabele representatie verschaft van de werklocatie en daarmee van de VPT-regio's.

KOSTEN

We hebben berekend wat de werkgeverskosten zijn voor loondoorbetaling tijdens het verzuim van slachtoffers van agressie en geweld op het werk. Eerst is berekend hoeveel extra dagen een werknemer die slachtoffer is geweest van agressie op het werk verzuimt ten opzichte van een niet-slachtoffer. Deze extra verzuimdagen zijn vervolgens omgerekend naar kosten met behulp van individuele loonkostengegevens.

De kosten zijn berekend volgens de gegevens en de methode die zijn beschreven in: Ploeg, K. van der, Pal, S. van der, Vroome, E. de & Bossche, S. van den (2014). De kosten van ziekteverzuim voor werkgevers in Nederland. Leiden: TNO. [<http://www.monitorarbeid.tno.nl/publicaties/kosten-van-ziekteverzuim-voor-werkgevers-in-nederland>]. Hierin wordt in het kort de 'Human Capital Approach' gehanteerd – niet de 'Friction Cost Approach'. Met andere woorden, 100% van het bruto dagsalaris (inclusief belastingen en door de werknemer en werkgever betaalde sociale premies) gedurende een verzuimdag wordt gezien als 'Production Cost Loss'. Aangezien de salarisgegevens alleen bekend zijn van de NEA-respondenten die in 2012 hebben deelgenomen, gaan de cijfers in de tabel alléén over 2012 (dus ook de prevalentiecijfers e.d.).

TABELLEN

In deze bijlage presenteren we de tabellen die de basis vormen voor dit rapport. Het gaat hierbij om de (gewogen) frequentieverdeling van alle NEA-items die in dit rapport zijn gepresenteerd, uitgesplitst naar (type) agressie door derden en geweld en jaar.

In de grote resultatentabellen op de volgende pagina's is elk verschil tussen een onderscheiden groep enerzijds (bijvoorbeeld 'slachtoffers van agressie door derden) en alle andere cases anderzijds, getoetst op significantie. Een gemarkeerde groep is op het betrokken gegeven significant verschillend van alle andere cases op dezelfde regel. We gebruiken het teken '▲' wanneer een groep significant *hoger* scoort dan het totaal, en het teken '▼' voor een significant *lager* scorende groep ($p < 0,05$, tweezijdig). Percentages zijn getoetst met de Pearson χ^2 toets; gemiddelden met de *t*-test.

TRENDVERGELIJKINGEN

Bij een vergelijking tussen jaren is een trendanalyse uitgevoerd waarbij we telkens een lineaire regressieanalyse hebben uitgevoerd waarbij het meetjaar fungeerde als 'onafhankelijke variabele' of 'predictor', en de betrokken uitkomstvariabele (bijvoorbeeld agressie door derden) als 'afhankelijke variabele' of 'criterium'. Hieruit komt telkens een regressiecoëfficiënt 'B' die aangeeft in welke mate de uitkomstvariabele gemiddeld per jaar daalt of stijgt. Deze coëfficiënt wordt vervolgens getoetst tegen 0. Is deze toets significant, dan is er sprake van een stijgende trend (als de regressiecoëfficiënt B groter is dan 0), dan wel van een dalende trend (als de regressiecoëfficiënt B kleiner is dan 0).

De regressiecoëfficiënt B kan ook worden gestandaardiseerd en heet dan bèta (β). Het voordeel van standaardiseren is dat het daarmee een bekende maat wordt met een vaste ondergrens (-1) en een vaste bovengrens (+1). Bovendien kan de gestandaardiseerde β worden geïnterpreteerd als klein (0,10-0,20), middelmatig (0,20-0,40), en groot (0,40 en hoger), volgens de vuistregels in Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*, 2nd ed. NY: Taylor & Francis. In een bivariate situatie zoals bij de vraag of agressie door derden afhankelijk is van het jaar waarin die agressie is gemeten, is de gestandaardiseerde regressiecoëfficiënt (β) overigens gelijk aan de overeenkomstige Pearson correlatiecoëfficiënt. Alles is echter met regressieanalyse berekend om tevens de ongestandaardiseerde regressiecoëfficiënt (B) te rapporteren.

Daarnaast hebben we waar nodig bekeken of een trend (regressiecoëfficiënt) in één bepaalde groep (bijvoorbeeld de niet-slachtoffers) verschilt van dezelfde trend (regressiecoëfficiënt) in een andere groep (bijvoorbeeld de slachtoffers). Ook dit trendverschil (ΔB resp. $\Delta\beta$) is telkens getoetst tegen 0. Is die toets niet significant dan lopen de trendlijnen (min of meer) parallel, en is die toets wel significant ($p < 0,05$, tweezijdig), dan is het verloop van beide trendlijnen verschillend. Soms wordt dit statistische interactie genoemd. In dit rapport zijn echter heel consequent telkens twee regressiecoëfficiënten tegen elkaar getoetst volgens de methode zoals beschreven in Cohen, A. (1983). *Comparing regression coefficients across subsamples A study of the statistical test*. *Sociological Methods & Research*, 12, 77-94.

1A AARD EN OMVANG SLACHTOFFERSCHAP TREND ALLE JAREN EN TREND 2013-2014

	JAAR										JAAR	
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B (β) P	2013	2014	B (β) P
Seksuele intimidatie [% slachtoffers]	8,0%▼	9,0%	8,9%	9,1%	8,8%	9,7%▲	9,0%	9,6%▲	+0,2% (+0,014)▲	9,0%	9,6%	+0,6% (+0,010)
N	5.939	6.015	5.589	6.795	6.665	7.278	6.837	10.952	56,070	6.837	10.952	17.790
Intimidatie [% slachtoffers]	28,6%	28,1%	28,1%	27,6%	28,2%	28,5%	28,3%	28,7%	+0,1% (+0,003)	28,3%	28,7%	+0,4% (+0,004)
N	5.925	6.012	5.583	6.787	6.655	7.275	6.834	10.955	56,026	6.834	10.955	17.788
Lichamelijk geweld [% slachtoffers]	14,5%▼	16,0%	15,6%	15,7%	15,1%	16,2%	15,8%	15,4%	+0,1% (+0,003)	15,8%	15,4%	-0,5% (-0,007)
N	5.907	5.997	5.571	6.765	6.636	7.274	6.834	10.949	55,934	6.834	10.949	17.783
Pesten [% slachtoffers]	10,5%▲	10,1%	11,5%▲	9,5%	9,0%	8,8%	8,8%▼	8,6%▼	-0,3% (-0,026)▼	8,8%	8,6%	-0,2% (-0,004)
N	5.913	6.000	5.564	6.782	6.646	7.269	6.834	10.945	55,953	6.834	10.945	17.779
Agressie door derden [% slachtoffers]	36,6%	37,1%	37,3%	35,8%	36,5%	37,0%	36,5%	37,0%	+0,0% (+0,001)	36,5%	37,0%	+0,5% (+0,005)
N	5.948	6.033	5.599	6.808	6.672	7.285	6.844	10.966	56,157	6.844	10.966	17.810

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is telkens subgroep vs alle andere cases (gewogen deviatiecontrast).

▲: $p < 0,05$ (en ▼): Significant hoog (laag) percentage (2-zijdig getoetst). Symbolen zijn alleen gebaseerd op significantie, niet op effectgrootte. Bij dichotome uitsplitsvariabelen toetst de regressiecoëfficiënt het verschil tussen voorgaande twee groepen.

Trendanalyse: B = ongestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt = gemiddelde stijging/daling per interval (β = gestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt) p = significantie.

1B AARD EN OMVANG SLACHTOFFERSCHAP NAAR SECTOR IN 2014

		BKZ-SECTOREN																VERPLICHTE SOCIALE VERZEKERINGEN							
		TOTAAL	PRIMAIR ONDERWIJS	VOORTGEZET ONDERWIJS	MBO	HBO	WO	ZIEKENHUIZEN	AMBULANCEDIENST	GGZ	VVT	GEHANDICAPTENZORG	JEUGDZORG	OVERIG WELZIJN	POLITIE	BRANDWEER	JUSTITIE EN JUSTITIËLE DIENSTEN	DEFENSIE	MINISTERIES	GEMEENTEN, PROVINCIES	ANDER TYPE OPENBAAR BESTUUR	PUBLIEKRECHTELIJKE BEDRIJFSORGANEN	STADS- EN STREEKVERVOER	OPENBAAR VERVOER PER SPOOR	
Sexuele intimidatie [% slachtoffers]	N	9,6%	1,7%	3,4%	2,1%	2,3%	1,3%	12,6%	19,8%	26,4%	20,4%	18,2%	8,3%	4,9%	4,1%	0%	5,1%	0,8%	0,5%	1,9%	5,0%	0%	4,8%	7,6%	1,0%
Intimidatie [% slachtoffers]	N	10,952	896	639	253	225	380	1,399	20	427	2,160	793	146	685	284	83	237	253	434	956	345	30	122	98	86
Lichamelijk geweld [% slachtoffers]	N	10,955	900	639	253	225	380	1,398	20	427	2,158	794	147	683	285	83	237	253	434	955	346	30	122	97	86
Pesten [% slachtoffers]	N	10,949	897	638	253	225	380	1,398	20	427	2,157	794	147	681	285	83	237	253	434	954	347	30	122	98	86
Agressie door derden [% slachtoffers]	N	10,945	898	638	253	224	380	1,398	20	427	2,155	793	146	683	285	83	237	253	434	953	346	30	122	98	86
TOTAAL	N	10,966	900	640	253	225	380	1,400	20	427	2,161	794	147	685	285	83	238	253	434	956	347	30	122	98	86

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is telkens subgroep vs alle andere cases (gewogen deviatiecontrast). ▲: p<0,05 (en ▼): Significant hoog (laag) percentage (2-zijdig getoetst). Symbolen zijn alleen gebaseerd op significantie, niet op effectgrootte.

1C AARD EN OMVANG SLACHTOFFERSCHAP NAAR SECTOR TREND 2007-2014

	TOTAAL	JAAR										B (β) P	
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
BZK-SECTOREN													
- 1 Primair onderwijs													
		1,9%	2,0%	2,7%	1,6%	2,2%	1,2%	2,3%	1,7%	-0,0%	(-0,005)		
N	4.551	499	482	459	565	521	566	562	896	4.551			
- 2 Voortgezet onderwijs													
		3,9%	5,2%	3,9%	3,1%	5,2%	4,2%	4,1%	3,4%	+0,0%	(+0,003)		
N	3.220	366	326	305	397	362	426	399	639	3.220			
- 3 MBO													
		3,4%	2,0%	6,2%▲	2,8%	5,0%	3,2%	2,1%	2,1%	-0,3%	(-0,037)		
N	1.422	148	146	151	181	178	206	158	253	1.422			
- 4 HBO													
		2,0%	2,6%	0,4%	1,7%	1,1%	2,8%	4,4%▲	2,3%	+0,3%	(+0,059)▲		
N	1.180	133	131	122	134	127	149	159	225	1.180			
- 5 WO													
		1,4%	3,3%▲	2,2%	0,4%	1,0%	1,0%	1,1%	1,3%	-0,1%	(-0,027)		
N	1.633	158	178	161	170	228	188	171	380	1.633			
- 6 Ziekenhuizen													
		11,4%	10,3%	11,0%	10,6%	12,0%	13,3%	11,0%	12,6%	+0,4%	(+0,031)▲		
N	7.285	782	814	762	894	829	917	888	1.399	7.285			
- 7 Ambulancedienst													
		9,5%	0%	10,3%	0%	4,2%	5,4%	9,2%	19,8%	+0,7%	(+0,054)		
N	118	15	9	14	14	9	16	19	20	118			
- 8 GGZ													
		27,2%	24,0%	28,5%	27,0%	29,0%	30,2%	25,5%	26,4%	+0,0%	(+0,001)		
N	1.764	118	112	108	276	207	261	255	427	1.764			
- 9 VVT													
		19,4%	19,7%	20,4%	19,5%	18,3%	19,1%	18,7%	20,4%	+0,1%	(+0,006)		
N	10.981	1.213	1.242	1.112	1.214	1.237	1.435	1.368	2.160	10.981			
- 10 Gehandicaptenzorg													
		17,1%	17,5%	19,8%	18,8%	15,9%	17,6%	14,4%	18,2%	+0,0%	(+0,002)		
N	3.301	242	284	171	403	448	470	490	793	3.301			
- 11 Jeugdzorg													
		8,9%	12,6%	9,6%	7,6%	9,3%	5,6%	9,2%	8,3%	-0,5%	(-0,041)		
N	719	58	82	55	88	96	103	91	146	719			
- 12 Overig welzijn													
		5,4%	9,2%▲	6,7%	4,8%	4,3%	4,5%	4,3%	4,9%	-0,4%	(-0,043)▼		
N	3.791	321	379	394	484	537	552	438	685	3.791			
- 13 Politie													
		7,1%	9,2%	6,2%	8,7%	5,9%	8,9%	7,9%	4,1%	-0,3%	(-0,032)		
N	1.644	213	194	197	186	177	188	205	284	1.644			

	TOTAAL	JAAR										B (β) P
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
- 14 Brandweer	1,5%	8,1%	0%	0%	4,4%	0%	2,7%	3,0%	0%	0%	-0,4% (-0,080)	
N	198	10	12	19	11	6	27	29	83	198		
- 15 Justitie en justitiële diensten	6,8%	7,3%	6,3%	9,9%	7,4%	6,2%	7,5%	6,0%	5,1%	-0,3% (-0,033)		
N	1.131	144	131	132	124	116	129	117	237	1.131		
- 16 Defensie	2,5%	1,7%	2,9%	1,5%	4,5%	1,7%	6,4%▲	3,3%	0,8%▼	-0,1% (-0,019)		
N	975	103	117	112	118	95	81	95	253	975		
- 17 Ministeries	0,9%	1,3%	0,1%	0,5%	1,1%	1,4%	1,7%	0,6%	0,5%	+0,0% (+0,001)		
N	2.907	376	342	327	343	357	413	315	434	2.907		
- 18 Gemeenten, provincies	2,0%	2,0%	1,2%	1,8%	2,6%	2,3%	2,2%	2,0%	1,9%	+0,0% (+0,007)		
N	5.858	711	683	685	744	703	704	673	956	5.858		
- 19 Ander type openbaar bestuur	3,2%	0,6%	1,8%	3,3%	3,5%	1,7%	4,1%	2,9%	5,0%▲	+0,5% (+0,055)▲		
N	1.587	103	109	102	229	230	285	215	345	1.587		
- 20 Publiekrechtelijke bedrijfsorganen	1,0%	1,6%	0%	2,4%	0%	0%	0%	0%	0%	-0,2% (-0,050)		
N	168	39	36	43	7	5	7	1	30	168		
- 21 Stads- en streekvervoer	5,9%	5,2%	2,4%	5,2%	6,7%	10,4%	7,8%	5,2%	4,8%	+0,2% (+0,022)		
N	722	75	87	89	95	87	88	78	122	722		
- 22 Openbaar vervoer per spoor	8,4%	5,3%	11,4%	2,1%	15,4%	5,1%	8,9%	11,9%	7,6%	+0,2% (+0,016)		
N	441	61	70	48	47	38	35	44	98	441		
- 23 Verplichte sociale verzekeringen	2,4%	7,6%▲	0,9%	0%	2,3%	0%	7,4%▲	0%	1,0%	-0,5% (-0,068)		
N	475	52	47	21	69	70	61	67	86	475		

BZK-SECTOREN											
- 1 Primair onderwijs	24,2%	23,2%	21,9%	21,5%	20,6%▼	23,4%	27,1%	25,5%	27,4%▲	+0,8% (+0,047)▲	
N	4.548	496	480	457	565	520	567	561	900	4.548	
- 2 Voortgezet onderwijs	29,9%	36,4%▲	29,8%	33,4%	29,1%	31,8%	28,2%	25,5%▼	28,0%	-1,0% (-0,054)▼	
N	3.216	364	326	306	397	361	425	399	639	3.216	
- 3 MBO	27,2%	28,7%	29,9%	30,9%	24,9%	27,9%	22,3%	25,8%	28,6%	-0,4% (-0,021)	
N	1.423	149	146	152	181	177	206	158	253	1.423	
- 4 HBO	14,6%	16,8%	15,5%	12,5%	13,7%	15,7%	12,1%	14,9%	15,2%	-0,1% (-0,007)	
N	1.181	133	132	122	134	127	149	159	225	1.181	

	TOTAAL	JAAR										B (β) P
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
· 5 WO	Idem	7,8%	5,9%	6,6%	7,5%	8,5%	13,7%▲	7,0%	5,9%	+0,1% (+0,005)		
	N	1.633	159	177	161	228	188	171	380	1.633		
· 6 Ziekenhuizen	Idem	32,7%	32,8%	31,3%	32,5%	34,7%	33,1%	31,3%	34,1%	+0,2% (+0,011)		
	N	7.281	783	814	760	895	917	888	1.398	7.281		
· 7 Ambulancedienst	Idem	66,3%	70,0%	49,9%	68,7%	64,7%	78,3%	73,5%	61,5%	+0,5% (+0,028)		
	N	117	15	9	14	14	16	19	20	117		
· 8 GGZ	Idem	57,2%	57,4%	57,6%	52,9%	61,3%	59,6%	57,5%	57,0%	+0,3% (+0,011)		
	N	1.761	118	112	108	206	260	255	427	1.761		
· 9 WT	Idem	26,8%	26,0%	28,2%	28,9%	24,6%	24,7%	27,6%	27,7%	-0,0% (-0,001)		
	N	10.967	1.207	1.242	1.109	1.235	1.434	1.368	2.158	10.967		
· 10 Gehandicaptenzorg	Idem	36,6%	32,9%	35,4%	39,6%	35,4%	42,5%▲	35,5%	35,9%	+0,2% (+0,011)		
	N	3.299	241	283	171	448	470	489	794	3.299		
· 11 Jeugdzorg	Idem	52,9%	47,8%	53,8%	53,9%	49,2%	48,9%	58,7%	59,2%	+1,3% (+0,058)		
	N	722	59	82	55	96	104	91	147	722		
· 12 Overig welzijn	Idem	19,6%	21,7%	23,1%	19,6%	18,7%	16,5%	17,7%	19,8%	-0,5% (-0,030)		
	N	3.785	321	378	393	482	554	438	683	3.785		
· 13 Politie	Idem	49,8%	48,3%	54,7%	48,4%	48,5%	55,9%	48,2%	44,4%▼	-0,7% (-0,033)		
	N	1.645	213	194	198	186	177	186	205	1.645		
· 14 Brandweer	Idem	20,9%	26,3%	8,8%	19,8%	7,5%	41,3%▲	34,0%	10,3%▼	-1,2% (-0,067)		
	N	198	10	12	19	11	27	29	83	198		
· 15 Justitie en justitiële diensten	Idem	36,4%	42,5%	46,0%▲	38,9%	29,8%	36,1%	35,1%	31,7%	-1,7% (-0,084)▼		
	N	1.132	144	131	133	124	129	117	237	1.132		
· 16 Defensie	Idem	12,3%	12,7%	11,3%	9,3%	19,8%▲	13,2%	9,9%	10,9%	-0,2% (-0,018)		
	N	977	103	119	112	118	81	95	253	977		
· 17 Ministeries	Idem	12,5%	13,0%	14,0%	9,6%	10,0%	10,7%	10,7%	16,5%▲	+0,2% (+0,017)		
	N	2.904	375	341	327	342	357	413	434	2.904		
· 18 Gemeenten, provincies	Idem	25,2%	28,5%▲	23,6%	24,3%	24,7%	24,8%	24,5%	22,8%	-0,4% (-0,021)		
	N	5.848	709	683	683	741	703	671	955	5.848		
· 19 Ander type openbaar bestuur	Idem	20,1%	16,4%	12,5%▼	24,7%	21,0%	23,0%	18,8%	20,5%	+0,5% (+0,026)		
	N	1.583	101	109	102	228	254	215	346	1.583		

	TOTAAL	JAAR										B (t) P
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
- 20 Publiekrechtelijke bedrijfsorganen	23,4%	10,3%▼	31,8%▲	34,6%▲	6,9%	43,4%	20,6%	49,9%	13,5%	0,6% (-0,033)		
N	168	39	43	5	7	1	30	168				
- 21 Stads- en streekvervoer	53,5%	60,6%	47,1%	54,1%	57,5%	49,0%	59,2%	49,0%	0,1% (-0,018)			
N	721	75	87	89	95	88	122	721				
- 22 Openbaar vervoer per spoor	50,2%	45,6%	48,3%	42,9%	52,2%	49,9%	46,0%	56,3%	+1,5% (+0,077)			
N	441	61	70	48	47	39	35	44	441			
- 23 Verplichte sociale verzekeringen	35,4%	44,6%	33,1%	45,2%	26,4%	34,0%	42,4%	30,8%	0,8% (-0,027)			
N	475	51	47	21	70	70	61	86	475			
BZK-SECTOREN												
- 1 Primair onderwijs	12,2%	10,3%	10,7%	11,5%	10,0%	10,3%	13,4%	12,4%	16,1%▲	+0,8% (+0,055)▲		
N	4.538	495	480	457	562	519	566	561	897	4.538		
- 2 Voortgezet onderwijs	7,3%	9,4%	8,4%	8,7%	6,9%	7,9%	6,9%	5,1%	6,3%	-0,5% (-0,044)▼		
N	3.211	364	324	304	397	359	426	399	638	3.211		
- 3 MBO	3,7%	2,8%	4,4%	5,1%	1,6%	4,9%	2,9%	2,2%	5,4%	+0,1% (+0,013)		
N	1.421	147	145	152	181	178	206	158	253	1.421		
- 4 HBO	1,0%	0%	1,2%	1,2%	0%	0,8%	3,0%▲	1,5%	0,5%	+0,1% (+0,024)		
N	1.175	131	132	122	129	127	149	159	225	1.175		
- 5 WO	0,4%	0%	1,4%▲	1,0%	0,5%	0%	0,4%	0%	0%	-0,1% (-0,047)		
N	1.630	158	178	159	170	226	188	171	380	1.630		
- 6 Ziekenhuizen	13,4%	12,1%	13,7%	15,8%▲	12,9%	13,0%	13,7%	12,9%	13,2%	-0,0% (-0,002)		
N	7.272	781	816	756	893	826	915	887	1.398	7.272		
- 7 Ambulancedienst	33,9%	13,0%	34,1%	50,6%	44,1%	28,4%	33,3%	46,3%	22,2%	+0,6% (+0,029)		
N	118	15	9	14	14	9	16	19	20	118		
- 8 GGZ	34,7%	44,7%▲	41,4%	35,0%	32,7%	36,5%	36,9%	32,4%	30,6%▼	-1,5% (-0,067)▼		
N	1.754	116	110	108	276	204	261	254	427	1.754		
- 9 WT	23,1%	20,7%▼	24,7%	25,8%▲	23,6%	22,2%	22,0%	23,0%	23,1%	-0,0% (-0,003)		
N	10.946	1.206	1.232	1.108	1.209	1.231	1.434	1.369	2.157	10.946		
- 10 Gehandicaptenzorg	47,6%	54,4%▲	53,0%	52,4%	49,5%	45,9%	49,5%	46,7%	42,1%▼	-1,6% (-0,072)▼		
N	3.291	241	281	169	396	449	470	490	794	3.291		

	TOTAAL	JAAR											B (β) P
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
· 1.1 Jeugdzorg	29,3%	23,9%	30,1%	36,8%	37,9%	29,2%	22,6%	27,6%	28,8%	-0,4% (-0,023)			
	722	59	82	54	88	96	104	91	147	722			
· 1.2 Overig welzijn	7,6%	8,5%	10,8%	9,5%	9,1%	7,7%	6,9%	5,1%	5,1%	-0,8% (-0,065)▼			
	3.779	318	378	393	484	533	554	438	681	3.779			
· 1.3 Politie	46,5%	45,2%	51,6%	45,8%	43,5%	48,1%	55,3%	47,0%	39,6%	-0,5% (-0,026)			
	1.636	211	191	195	185	177	187	205	285	1.636			
· 1.4 Brandweer	6,9%	17,0%	0%	4,9%	0%	0%	17,0%	7,6%	4,9%	-0,2% (-0,016)			
	198	10	12	19	11	6	27	29	83	198			
· 1.5 Justitie en justitiële diensten	19,3%	20,6%	18,7%	21,2%	15,1%	18,6%	21,0%	17,1%	15,6%	-0,6% (-0,035)			
	1.128	140	130	133	124	116	129	117	237	1.128			
· 1.6 Defensie	9,4%	12,8%	5,2%	8,8%	17,3%	4,7%	12,4%	8,7%	7,7%	-0,3% (-0,027)			
	975	102	119	112	118	95	80	95	253	975			
· 1.7 Ministeries	1,6%	1,1%	1,3%	0,9%	0,9%	3,1%	2,2%	2,3%	1,1%	+0,1% (+0,022)			
	2.899	376	342	326	340	356	413	314	434	2.899			
· 1.8 Gemeenten, provincies	3,4%	3,3%	4,1%	3,2%	4,9%	2,9%	4,2%	3,3%	1,8%	-0,2% (-0,025)			
	5.850	709	685	686	740	700	702	673	954	5.850			
· 1.9 Ander type openbaar bestuur	4,4%	1,8%	3,3%	4,1%	4,1%	5,9%	7,7%	1,9%	3,9%	+0,1% (+0,011)			
	1.588	102	109	102	229	229	255	215	347	1.588			
· 2.0 Publiekrechtelijke bedrijfsorganen	0,4%	0%	2,0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	-0,1% (-0,039)			
	167	39	36	43	6	5	7	1	30	167			
· 2.1 Stads- en streekvervoer	16,8%	18,6%	14,6%	21,8%	21,4%	12,8%	17,8%	16,8%	12,4%	-0,7% (-0,045)			
	720	75	87	89	95	86	88	77	122	720			
· 2.2 Openbaar vervoer per spoor	23,5%	21,2%	18,0%	16,1%	29,2%	21,4%	22,8%	33,3%	26,6%	+1,4% (+0,083)			
	442	61	70	48	47	39	35	44	98	442			
· 2.3 Verplichte sociale verzekeringen	2,8%	7,9%	4,9%	0%	4,1%	1,8%	3,4%	0,9%	0,9%	-0,6% (-0,083)			
	474	51	47	21	70	69	61	67	86	474			

	TOTAAL	JAAR										B (t) P	
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
BZK-SECTOREN													
· 1 Primair onderwijs	10,0%	11,4%	9,5%	10,6%	9,7%	10,0%	9,9%	8,3%	10,5%	-0,1%	(-0,010)		
	N	4.539	480	458	563	517	565	562	898	4.539			
· 2 Voortgezet onderwijs	19,4%	27,3%	24,8%	24,9%	18,0%	17,9%	16,0%	14,6%	16,7%	-1,7%	(-0,099)		
	N	3.209	364	302	398	360	424	398	638	3.209			
· 3 MBO	12,0%	8,9%	12,1%	14,6%	8,5%	13,0%	10,8%	12,9%	14,5%	+0,5%	(+0,034)		
	N	1.422	148	146	181	178	206	158	253	1.422			
· 4 HBO	3,3%	6,0%	1,8%	7,3%	2,2%	2,9%	3,6%	2,5%	1,6%	-0,4%	(-0,060)		
	N	1.180	133	132	133	127	149	159	224	1.180			
· 5 WO	1,4%	0%	3,2%	1,1%	1,0%	1,4%	1,9%	0%	2,0%	+0,0%	(+0,008)		
	N	1.630	156	178	170	228	187	171	380	1.630			
· 6 Ziekenhuizen	5,8%	5,7%	6,0%	7,3%	5,9%	5,3%	6,1%	6,2%	4,8%	-0,1%	(-0,013)		
	N	7.275	781	814	758	828	914	887	1.398	7.275			
· 7 Ambulancedienst	15,7%	8,7%	17,0%	26,7%	0%	7,9%	28,0%	16,9%	15,7%	+0,8%	(+0,054)		
	N	118	15	9	14	9	16	19	20	118			
· 8 GGZ	20,7%	22,8%	23,1%	20,2%	19,7%	22,9%	21,1%	20,0%	19,2%	-0,4%	(-0,023)		
	N	1.762	119	111	107	206	261	255	427	1.762			
· 9 VVT	6,6%	6,3%	7,3%	8,4%	6,9%	6,1%	6,2%	6,5%	6,0%	-0,2%	(-0,016)		
	N	10.945	1.206	1.234	1.105	1.233	1.433	1.369	2.155	10.945			
· 10 Gehandicapenzorg	12,7%	14,7%	13,2%	18,2%	11,7%	13,5%	10,1%	11,5%	13,1%	-0,3%	(-0,022)		
	N	3.299	241	284	172	403	447	469	793	3.299			
· 11 Jeugdzorg	14,6%	13,3%	19,6%	14,9%	13,2%	15,0%	12,7%	17,4%	12,4%	-0,4%	(-0,026)		
	N	719	59	81	55	96	104	91	146	719			
· 12 Overig welzijn	5,3%	6,0%	6,7%	7,3%	6,9%	4,0%	3,8%	4,4%	4,4%	-0,4%	(-0,043)		
	N	3.781	321	378	390	484	554	436	683	3.781			
· 13 Politie	25,8%	29,6%	27,0%	33,2%	27,7%	21,4%	26,2%	23,6%	20,2%	-1,4%	(-0,074)		
	N	1.637	212	193	195	184	177	188	203	1.637			
· 14 Brandweer	8,0%	19,4%	15,6%	11,2%	11,6%	0%	13,6%	13,8%	1,1%	-2,1%	(-0,172)		
	N	197	9	12	19	11	6	27	83	197			

	TOTAAL	JAAR										B (β) P
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
· 15 Justitie en justitiële diensten	14,1%	15,7%	15,8%	17,8%	10,0%	15,4%	12,0%	17,9%	11,1%	-0,5% (-0,037)		
N	1.129	144	131	132	122	116	129	117	237	1.129		
· 16 Defensie	5,4%	7,5%	3,3%	8,5%	7,5%	6,1%	5,2%	5,2%	3,0%	-0,5% (-0,053)		
N	974	102	118	112	118	95	80	95	253	974		
· 17 Ministeries	3,8%	4,6%	4,8%	4,5%	1,5%▼	3,3%	3,6%	3,8%	4,1%	-0,1% (-0,012)		
N	2.904	376	342	326	343	356	413	315	434	2.904		
· 18 Gemeenten, provincies	6,7%	8,0%	6,3%	8,2%	6,1%	7,1%	7,9%	5,4%	5,2%▼	-0,3% (-0,028)▼		
N	5.843	701	683	685	742	703	702	674	953	5.843		
· 19 Ander type openbaar bestuur	5,9%	5,8%	3,9%	9,2%	9,6%▲	5,0%	5,9%	3,8%	5,0%	-0,4% (-0,033)		
N	1.586	103	109	100	229	229	255	215	346	1.586		
· 20 Publiekrechtelijke bedrijfsorganen	6,9%	0%	8,8%	12,9%	0%	43,4%▲	0%	49,9%▲	0%	-0,1% (-0,013)		
N	167	39	36	43	7	5	7	1	30	167		
· 21 Stads- en streekvervoer	35,9%	37,2%	38,8%	44,6%	51,9%▲	35,7%	36,0%	42,2%	27,7%▼	-1,4% (-0,068)		
N	722	75	87	89	95	87	88	78	122	722		
· 22 Openbaar vervoer per spoor	35,3%	36,9%	39,2%	29,6%	41,0%	37,4%	27,8%	22,3%	39,1%	-0,4% (-0,023)		
N	442	61	70	48	47	39	35	44	98	442		
· 23 Verplichte sociale verzekeringen	5,8%	11,6%	4,4%	3,5%	6,0%	8,1%	4,8%	3,7%	4,1%	-0,7% (-0,066)		
N	474	51	47	21	70	70	61	67	86	474		

BZK-SECTOREN

· 1 Primair onderwijs	32,2%	30,9%	30,9%	30,5%	27,5%▼	32,0%	34,7%	31,7%	36,4%▲	+0,8% (+0,041)▲
N	4.558	500	483	459	567	522	567	562	900	4.558
· 2 Voortgezet onderwijs	37,9%	45,6%▲	41,2%	43,3%▲	36,0%	38,9%	33,8%	32,8%▼	35,8%	-1,5% (-0,073)▼
N	3.224	366	326	306	399	362	426	399	640	3.224
· 3 MBO	31,3%	32,1%	33,6%	35,7%	28,2%	33,2%	27,9%	28,6%	31,9%	-0,4% (-0,022)
N	1.425	149	146	152	181	178	206	158	253	1.425
· 4 HBO	16,9%	18,6%	18,5%	14,9%	16,8%	16,7%	16,7%	17,7%	16,7%	-0,1% (-0,006)
N	1.181	133	132	122	134	127	149	159	225	1.181
· 5 WO	9,5%	7,1%	10,2%	10,5%	10,5%	9,8%	14,1%▲	7,7%	7,6%	-0,1% (-0,011)
N	1.634	159	178	161	170	228	188	171	380	1.634

	TOTAAL	JAAR										B (€) P		
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015				
· 6 Ziekenhuizen	Idem	39,8%	38,7%	39,0%	41,4%	37,5%	42,2%	40,2%	37,8%	41,1%	41,1%	41,1%	41,1%	+0,2% (+0,009)
	N	7.297	784	819	763	896	829	917	888	1.400	1.400	1.400	1.400	7.297
· 7 Ambulancedienst	Idem	74,4%	71,1%	58,2%	83,9%	69,4%	74,1%	78,3%	78,9%	73,6%	73,6%	73,6%	73,6%	+0,9% (+0,052)
	N	118	15	9	14	14	9	16	19	20	20	20	20	118
· 8 GGZ	Idem	65,1%	64,4%	67,1%	62,1%	59,6%	68,3%	68,6%	66,2%	64,7%	64,7%	64,7%	64,7%	+0,3% (+0,015)
	N	1.765	119	112	108	276	207	261	255	427	427	427	427	1.765
· 9 WT	Idem	42,6%	40,0%	43,9%	46,3%	42,6%	39,5%	41,3%	42,8%	44,0%	44,0%	44,0%	44,0%	+0,1% (+0,006)
	N	11.002	1.213	1.249	1.113	1.217	1.238	1.439	1.372	2.161	2.161	2.161	2.161	11.002
· 10 Gehandicaptenzorg	Idem	60,4%	62,5%	63,9%	65,1%	61,8%	58,9%	64,0%	58,4%	56,6%	56,6%	56,6%	56,6%	-1,0% (-0,046)▼
	N	3.305	242	284	172	404	449	470	490	794	794	794	794	3.305
· 11 Jeugdzorg	Idem	61,7%	56,2%	66,8%	67,1%	60,8%	59,2%	55,1%	63,8%	64,4%	64,4%	64,4%	64,4%	+0,1% (+0,005)
	N	722	59	82	55	88	96	104	91	147	147	147	147	722
· 12 Overig welzijn	Idem	25,2%	30,2%	28,3%	28,8%	26,7%	24,2%	21,0%	23,3%	23,4%	23,4%	23,4%	23,4%	-1,1% (-0,058)▼
	N	3.794	321	379	394	484	538	554	438	685	685	685	685	3.794
· 13 Politie	Idem	59,3%	58,1%	66,0%	61,4%	57,8%	57,5%	67,9%	56,5%	52,6%	52,6%	52,6%	52,6%	-0,9% (-0,045)
	N	1.647	214	194	198	186	177	188	205	285	285	285	285	1.647
· 14 Brandweer	Idem	24,2%	26,3%	15,6%	19,8%	38,4%	7,5%	41,3%	41,4%	13,7%	13,7%	13,7%	13,7%	-0,9% (-0,047)
	N	198	10	12	19	11	6	27	29	83	83	83	83	198
· 15 Justitie en justitiële diensten	Idem	40,4%	45,7%	50,0%	44,5%	36,0%	32,4%	41,8%	40,0%	35,1%	35,1%	35,1%	35,1%	-1,6% (-0,081)▼
	N	1.134	144	131	133	124	116	129	117	238	238	238	238	1.134
· 16 Defensie	Idem	17,5%	22,0%	15,7%	15,6%	23,5%	16,5%	15,1%	15,1%	16,6%	16,6%	16,6%	16,6%	-0,5% (-0,030)
	N	977	103	119	112	118	95	81	95	253	253	253	253	977
· 17 Ministeries	Idem	14,4%	16,3%	16,0%	12,8%	11,3%	16,5%	12,0%	11,9%	17,9%	17,9%	17,9%	17,9%	-0,0% (-0,002)
	N	2.908	376	342	327	343	357	413	315	434	434	434	434	2.908
· 18 Gemeenten, provincies	Idem	27,3%	29,6%	26,5%	27,0%	26,7%	31,8%	28,1%	26,0%	24,0%	24,0%	24,0%	24,0%	-0,5% (-0,024)
	N	5.871	712	687	687	746	706	704	674	956	956	956	956	5.871
· 19 Ander type openbaar bestuur	Idem	22,7%	20,9%	14,3%	27,6%	25,0%	20,2%	25,4%	22,3%	22,6%	22,6%	22,6%	22,6%	+0,3% (+0,017)
	N	1.589	103	109	102	229	230	255	215	347	347	347	347	1.589
· 20 Publiekrechtelijke bedrijfsorganen	Idem	24,4%	11,8%	35,2%	34,6%	6,9%	43,4%	20,6%	49,9%	13,5%	13,5%	13,5%	13,5%	-0,9% (-0,049)
	N	168	39	36	43	7	5	7	1	30	30	30	30	168

	TOTAAL	JAAR											B (β) P
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
· 21 Stads- en streekvervoer	Idem	58,3%	49,2%	56,6%	65,1%	53,4%	61,9%	65,9%	53,7%	+0,2% (+0,009)			
	N	722	87	89	95	87	88	78	122	722			
· 22 Openbaar vervoer per spoor	Idem	54,5%	48,3%	42,9%	58,2%	56,6%	48,8%	62,6%	62,6%	+2,1% (+0,106)▲			
	N	442	70	48	47	39	35	44	98	442			
· 23 Verplichte sociale verzekeringen	Idem	36,6%	33,1%	45,2%	29,3%	36,6%	43,2%	30,8%	35,9%	-0,9% (-0,041)			
	N	476	47	21	70	70	61	67	86	476			

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is telkens subgroep vs alle andere cases (gewogen deviatiecontrast).

▲: $p < 0,05$ (en ▼): Significant hoog (laag) percentage (2-zijdig getoetst). Symbolen zijn alleen gebaseerd op significantie, niet op effectgrootte.

Trendanalyse: B = ongestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt = gemiddelde stijging/daling per interval (β = gestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt) p = significantie.

1D AARD EN OMVANG SLACHTOFFERSCHAP IN 2014 PER REGIO

	VPT -REGIO															
	NOORD NEDERLAND	IJSSELLAND	TWENTE	NOORD-EN OOST-GELDERLAND	GELDERLAND-MIDDEN	GELDERLAND-ZUID	MIDDEN NEDERLAND	NOORD-HOLLAND	AMSTERDAM	HAAGLANDEN	HOLLANDS-MIDDEN	ROTTERDAM	ZUID-HOLLAND-ZUID	ZUID-WEST NEDERLAND	OOST-BRABANT	LIMBURG
Seksuele intimidatie [% slachtoffers]	9,6%	12,3%	13,0%▲	9,0%	10,0%	6,0%▼	8,6%	8,0%	8,4%	8,4%	11,2%	10,1%	12,4%	12,0%▲	8,5%	10,0%
N	10.952	374	402	535	429	385	1.318	1.014	585	760	580	727	316	917	790	635
Intimidatie [% slachtoffers]	28,7%	28,7%	26,6%	23,9%▼	30,1%	29,7%	29,3%	29,8%	27,3%	25,0%▼	28,9%	34,0%▲	26,0%	27,5%	26,5%	32,8%▲
N	10.955	374	403	535	429	385	1.319	1.011	585	761	582	728	316	917	790	635
Lichamelijk geweld [% slachtoffers]	15,4%	17,6%	18,2%	16,6%	15,7%	12,4%	15,0%	16,6%	9,7%▼	11,4%▼	13,5%	13,5%	18,6%	16,2%	18,4%▲	18,6%▲
N	10.949	374	404	535	429	384	1.316	1.013	585	760	582	728	316	916	788	636
Pesten [% slachtoffers]	8,6%	5,6%▼	8,6%	6,4%	8,5%	7,4%	9,2%	9,8%	11,0%▲	8,9%	8,6%	9,6%	7,9%	7,7%	6,7%	10,3%
N	10.945	372	403	534	429	384	1.317	1.014	584	760	582	725	316	914	790	636
Aggressie door derden [% slachtoffers]	37,0%	38,8%	38,0%	33,1%	41,6%▲	33,3%	37,4%	38,0%	36,3%	32,4%▼	35,6%	39,7%	38,0%	35,1%	36,5%	40,7%▲
N	10.966	374	404	535	429	385	1.320	1.015	585	762	582	728	316	917	790	636

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is telkens subgroep vs alle andere cases (gewogen deviatiecontrast).
 ▲: p<0,05 (en ▼): Significant hoog (laag) percentage (2-zijdig getoetst). Symbolen zijn alleen gebaseerd op significantie, niet op effectgrootte.

1E AARD EN OMVANG SLACHTOFFERSCHAP PER REGIO TREND 2010-2014

		TOTAAL	JAAR					B (β) P
			2010	2011	2012	2013	2014	
VPT-REGIO								
· 1 Noord Nederland	Seksuele intimidatie [% slachtoffers]	9,7%	9,3%	9,9%	10,1%	9,7%	9,6%	+0,0% (+0,001)
	N	4.194	717	725	794	774	1.185	4.194
· 2 IJsselland	Idem	10,1%	10,8%	7,8%	11,4%	6,8%	12,3%	+0,4% (+0,020)
	N	1.315	216	239	255	230	374	1.315
· 3 Twente	Idem	9,5%	8,4%	5,7%	8,6%	9,6%	13,0%	+1,4% (+0,072)
	N	1.389	240	243	268	236	402	1.389
· 4 Noord- en Oost-Gevelerland	Idem	10,4%	12,0%	9,4%	10,0%	12,7%	9,0%	-0,3% (-0,016)
	N	1.925	316	344	401	329	535	1.925
· 5 Gevelerland-Midden	Idem	9,6%	8,8%	9,6%	11,3%	7,9%	10,0%	+0,1% (+0,005)
	N	1.538	287	264	289	269	429	1.538
· 6 Gevelerland-Zuid	Idem	7,8%	10,4%	6,2%	9,8%	7,2%	6,0%	-0,8% (-0,046)
	N	1.402	254	222	267	275	385	1.402
· 7 Midden Nederland	Idem	8,2%	7,3%	5,9%	10,1%	8,9%	8,6%	+0,5% (+0,027)
	N	4.403	765	751	797	772	1.318	4.403
· 8 Noord-Holland	Idem	9,5%	10,5%	9,2%	10,5%	10,0%	8,0%	-0,5% (-0,025)
	N	3.538	645	604	671	604	1.014	3.538
· 9 Amsterdam	Idem	8,5%	6,3%	11,5%	8,6%	7,5%	8,4%	+0,0% (+0,001)
	N	2.094	373	359	411	367	585	2.094
· 10 Haaglanden	Idem	6,9%	6,8%	6,9%	6,6%	5,3%	8,4%	+0,3% (+0,015)
	N	2.716	479	490	504	483	760	2.716
· 11 Hollands-Midden	Idem	10,0%	9,4%	10,0%	9,9%	8,9%	11,2%	+0,3% (+0,015)
	N	2.012	340	347	398	347	580	2.012
· 12 Rotterdam	Idem	10,1%	10,6%	9,5%	10,8%	9,7%	10,1%	-0,1% (-0,004)
	N	2.799	537	466	531	539	727	2.799
· 13 Zuid-Holland-Zuid	Idem	9,9%	11,7%	4,9%	9,3%	9,7%	12,4%	+0,8% (+0,041)
	N	1.031	173	193	184	164	316	1.031

	TOTAAL	JAAR					B (P) P
		2010	2011	2012	2013	2014	
· 14 ZuidWest Nederland	10,8%	9,6%	11,0%	11,1%	9,6%	12,0%	+0,4% (+0,020)
N	3.114	567	523	560	546	917	3.114
· 15 Oost-Brabant	8,7%	7,3%	9,3%	8,3%	10,1%	8,5%	+0,3% (+0,013)
N	2.783	493	503	514	483	790	2.783
· 16 Limburg	9,8%	10,2%	11,4%	8,4%	8,9%	10,0%	-0,2% (-0,010)
N	2.275	394	392	434	420	635	2.275
VPT -REGIO							
· 1 Noord Nederland	27,5%	25,9%	27,4%	26,1%	27,9%	29,3%	+0,8% (+0,026)
N	4.190	716	722	795	773	1.184	4.190
· 2 Usselland	28,4%	31,4%	22,8%	36,2%	22,5%	28,7%	-0,4% (-0,013)
N	1.314	216	239	255	230	374	1.314
· 3 Twente	26,9%	25,9%	24,5%	30,5%	26,9%	26,6%	+0,3% (+0,009)
N	1.390	239	243	268	236	403	1.390
· 4 Noord- en Oost-Gelderland	26,6%	30,5%	27,4%	24,8%	28,9%	23,9%	-1,2% (-0,039)
N	1.920	315	342	401	327	535	1.920
· 5 Gelderland-Midden	27,3%	25,0%	26,7%	26,0%	27,2%	30,1%	+1,2% (+0,038)
N	1.537	288	263	289	269	429	1.537
· 6 Gelderland-Zuid	29,2%	28,5%	26,7%	32,1%	28,2%	29,7%	+0,3% (+0,010)
N	1.402	253	222	267	275	385	1.402
· 7 Midden Nederland	28,7%	28,9%	28,8%	28,0%	27,8%	29,3%	+0,1% (+0,002)
N	4.406	766	752	797	772	1.319	4.406
· 8 Noord-Holland	30,0%	29,0%	29,2%	31,7%	30,5%	29,8%	+0,2% (+0,007)
N	3.529	644	601	670	603	1.011	3.529
· 9 Amsterdam	29,5%	28,8%	32,3%	32,0%	28,1%	27,3%	-0,8% (-0,025)
N	2.093	371	359	411	367	585	2.093
· 10 Haaglanden	25,8%	25,9%	27,9%	24,1%	26,6%	25,0%	-0,3% (-0,011)
N	2.716	479	490	503	483	761	2.716
· 11 Hollands-Midden	26,9%	28,9%	26,6%	24,4%	24,8%	28,9%	+0,1% (+0,003)
N	2.014	340	347	399	346	582	2.014

	TOTAAL	JAAR					B (β) P	
		2010	2011	2012	2013	2014		
· 12 Rotterdam	Idem	31,0%	28,9%	31,0%	29,3%	30,6%	34,0%	+1,1% (+0,034)
	N	2.796	537	465	529	538	728	2.796
· 13 Zuid-Holland-Zuid	Idem	26,9%	24,1%	22,0%	32,2%	31,3%	26,0%	+0,9% (+0,031)
	N	1.031	173	195	184	164	316	1.031
· 14 Zuid-West Nederland	Idem	29,3%	29,2%	29,6%	31,3%	30,4%	27,5%	-0,4% (-0,013)
	N	3.112	566	522	561	546	917	3.112
· 15 Oost-Brabant	Idem	26,2%	23,3%	28,2%	24,9%	27,9%	26,5%	+0,5% (+0,018)
	N	2.782	492	502	514	484	790	2.782
· 16 Limburg	Idem	30,2%	27,3%	30,7%	29,6%	29,4%	32,8%	+1,0% (+0,033)
	N	2.272	391	392	433	420	635	2.272

VPT -REGIO

· 1 Noord Nederland	Lichamelijk geweld [% slachtoffers]	16,1%	16,7%	15,9%	15,7%	17,5%	15,3%	-0,2% (-0,007)
	N	4.186	712	722	796	773	1.183	4.186
· 2 Usselland	Idem	17,8%	17,6%	18,1%	21,1%	14,3%	17,6%	-0,3% (-0,013)
	N	1.312	215	238	254	230	374	1.312
· 3 Twente	Idem	16,5%	14,5%	16,4%	17,4%	14,9%	18,2%	+0,7% (+0,026)
	N	1.389	239	243	267	236	404	1.389
· 4 Noord- en Oost-Gelderland	Idem	17,0%	18,7%	16,4%	15,9%	18,1%	16,6%	-0,2% (-0,009)
	N	1.922	314	342	401	330	535	1.922
· 5 Gelderland-Midden	Idem	15,5%	16,2%	12,2%	15,8%	17,2%	15,7%	+0,3% (+0,013)
	N	1.536	288	261	289	270	429	1.536
· 6 Gelderland-Zuid	Idem	14,8%	14,7%	12,6%	21,1%	13,9%	12,4%	-0,5% (-0,022)
	N	1.398	253	222	265	274	384	1.398
· 7 Midden Nederland	Idem	14,3%	13,7%	12,8%	14,8%	14,5%	15,0%	+0,4% (+0,018)
	N	4.400	765	748	799	772	1.316	4.400
· 8 Noord-Holland	Idem	16,8%	16,4%	15,7%	18,6%	16,4%	16,6%	+0,1% (+0,003)
	N	3.530	642	602	670	603	1.013	3.530
· 9 Amsterdam	Idem	10,0%	8,2%	12,1%	12,6%	7,5%	9,7%	-0,1% (-0,007)
	N	2.085	368	357	411	364	585	2.085

	TOTAAL	JAAR							B (P) P
		2010	2011	2012	2013	2014	2015		
· 10 Haaglanden	12,2%	14,0%	10,8%	12,7%	12,5%	11,4%	11,4%	-0,3% (-0,016)	
N	2.711	477	487	504	483	760	760	2.711	
· 11 Hollands-Midden	16,9%	20,3%	19,5%	19,6%	13,4%	13,5%	13,5%	-2,0% (-0,076)	
N	2.013	339	346	399	348	582	582	2.013	
· 12 Rotterdam	14,6%	14,2%	15,6%	14,7%	15,6%	13,5%	13,5%	-0,2% (-0,007)	
N	2.796	537	465	530	536	728	728	2.796	
· 13 Zuid-Holland-Zuid	17,0%	16,6%	14,9%	14,8%	19,4%	18,6%	18,6%	+0,8% (+0,033)	
N	1.027	173	191	183	164	316	316	1.027	
· 14 Zuid-West Nederland	17,3%	16,9%	16,6%	19,2%	18,2%	16,2%	16,2%	-0,1% (-0,004)	
N	3.108	564	521	561	546	916	916	3.108	
· 15 Oost-Brabant	16,8%	15,2%	17,0%	13,9%	18,5%	18,4%	18,4%	+0,8% (+0,032)	
N	2.777	490	501	514	485	788	788	2.777	
· 16 Limburg	18,2%	19,4%	16,3%	16,1%	20,3%	18,6%	18,6%	+0,3% (+0,010)	
N	2.267	389	390	433	420	636	636	2.267	
VPT-REGIO									
· 1 Noord Nederland	8,7%	9,1%	8,7%	7,9%	9,8%	8,2%	8,2%	-0,1% (-0,005)	
N	4.189	714	721	795	774	1.185	1.185	4.189	
· 2 Usselland	7,0%	8,6%	7,0%	9,3%	5,2%	5,6%	5,6%	-0,8% (-0,045)	
N	1.312	216	238	255	230	372	372	1.312	
· 3 Twente	8,0%	9,3%	7,5%	8,1%	6,2%	8,6%	8,6%	-0,2% (-0,008)	
N	1.391	240	243	268	236	403	403	1.391	
· 4 Noord- en Oost-Gelderland	7,8%	10,8%	7,8%	7,5%	7,7%	6,4%	6,4%	-0,9% (-0,046)	
N	1.925	317	343	401	330	534	534	1.925	
· 5 Gelderland-Midden	8,1%	8,9%	8,5%	7,1%	7,2%	8,5%	8,5%	-0,1% (-0,008)	
N	1.537	286	264	289	270	429	429	1.537	
· 6 Gelderland-Zuid	8,2%	7,6%	7,0%	11,7%	7,4%	7,4%	7,4%	-0,1% (-0,005)	
N	1.400	254	221	266	275	384	384	1.400	
· 7 Midden Nederland	8,4%	9,4%	7,3%	7,4%	8,3%	9,2%	9,2%	+0,1% (+0,007)	
N	4.395	766	747	797	769	1.317	1.317	4.395	

		TOTAAL	JAAR						B (β) P
			2010	2011	2012	2013	2014		
· 8 Noord-Holland	Idem	10,6%	10,4%	10,6%	12,1%	10,8%	9,8%	-0,2% (-0,008)	
	N	3.532	645	601	668	604	1.014	3.532	
	· 9 Amsterdam	Idem	10,8%	11,8%	9,8%	11,3%	9,8%	11,0%	-0,1% (-0,006)
		N	2.091	371	359	409	368	584	2.091
	· 10 Haaglanden	Idem	9,5%	12,2%	10,2%	8,9%	7,5%	8,9%	-0,8% (-0,042)
		N	2.712	478	488	502	483	760	2.712
	· 11 Hollands-Midden	Idem	8,2%	8,4%	8,7%	8,9%	6,4%	8,6%	-0,1% (-0,007)
		N	2.012	339	346	397	348	582	2.012
	· 12 Rotterdam	Idem	10,9%	10,0%	12,6%	10,9%	11,9%	9,6%	-0,2% (-0,009)
		N	2.786	534	462	530	535	725	2.786
	· 13 Zuid-HollandZuid	Idem	8,1%	9,1%	6,1%	6,6%	11,3%	7,9%	+0,2% (+0,011)
		N	1.032	173	195	184	164	316	1.032
· 14 Zuid-West Nederland	Idem	8,5%	7,7%	10,3%	8,0%	9,5%	7,7%	-0,1% (-0,007)	
	N	3.108	564	524	561	545	914	3.108	
· 15 Oost-Brabant	Idem	7,5%	7,8%	7,9%	8,5%	7,1%	6,7%	-0,3% (-0,018)	
	N	2.783	493	503	514	484	790	2.783	
· 16 Limburg	Idem	9,4%	10,5%	10,0%	6,7%	9,6%	10,3%	+0,0% (+0,002)	
	N	2.271	393	391	432	420	636	2.271	
VPT-REGIO									
· 1 Noord Nederland	Aggressie door derden [% slachtoffers]	35,7%	34,2%	35,5%	33,4%	35,8%	38,3%	+0,9% (+0,029)	
	N	4.198	717	725	796	774	1.186	4.198	
· 2 IJsselland	Idem	37,7%	39,5%	32,9%	45,0%	31,1%	38,8%	-0,1% (-0,004)	
	N	1.316	216	239	256	230	374	1.316	
· 3 Twente	Idem	36,3%	34,8%	35,3%	39,7%	32,3%	38,0%	+0,5% (+0,014)	
	N	1.393	241	243	269	236	404	1.393	
· 4 Noord- en Oost-Geierland	Idem	36,1%	41,1%	36,8%	33,3%	39,1%	33,1%	-1,4% (-0,043)	
	N	1.927	317	344	401	330	535	1.927	
· 5 Geierland-Midden	Idem	37,3%	35,5%	35,5%	35,7%	35,9%	41,6%	+1,4% (+0,044)	
	N	1.540	288	264	289	270	429	1.540	

	TOTAAL	JAAR					B (β) P	
		2010	2011	2012	2013	2014		
· 6 Gelderland-Zuid	Idem N	36,1% 1.402	37,1% 254	36,6% 222	39,5% 267	35,6% 275	33,3% 385	-1,0% (-0,030) 1.402
· 7 Midden Nederland	Idem N	36,1% 4.414	35,2% 769	34,9% 753	36,2% 799	35,7% 772	37,4% 1.320	+0,6% (+0,018) 4.414
· 8 Noord-Holland	Idem N	38,7% 3.541	37,6% 648	38,3% 604	40,7% 671	39,2% 604	38,0% 1.015	+0,0% (+0,001) 3.541
· 9 Amsterdam	Idem N	36,5% 2.095	33,4% 373	40,4% 359	37,8% 411	34,9% 368	36,3% 585	+0,0% (+0,000) 2.095
· 10 Haaglanden	Idem N	32,3% 2.720	32,3% 480	32,7% 490	32,0% 504	32,3% 483	32,4% 762	-0,0% (-0,000) 2.720
· 11 Hollands-Midden	Idem N	36,0% 2.015	38,6% 340	37,4% 347	35,8% 399	32,8% 348	35,6% 582	-0,9% (-0,027) 2.015
· 12 Rotterdam	Idem N	38,4% 2.802	35,9% 537	37,7% 467	39,2% 531	39,2% 539	39,7% 728	+0,9% (+0,027) 2.802
· 13 Zuid-Holland-Zuid	Idem N	36,1% 1.034	33,2% 174	31,9% 195	37,2% 184	39,0% 164	38,0% 316	+1,6% (+0,048) 1.034
· 14 Zuid-West Nederland	Idem N	37,4% 3.115	36,2% 567	37,5% 524	41,1% 561	38,7% 546	35,1% 917	-0,3% (-0,010) 3.115
· 15 Oost-Brabant	Idem N	36,1% 2.787	33,5% 494	37,1% 503	34,2% 514	39,2% 485	36,5% 790	+0,7% (+0,022) 2.787
· 16 Limburg	Idem N	39,2% 2.276	38,8% 394	40,2% 392	37,0% 434	38,9% 420	40,7% 636	+0,3% (+0,010) 2.276

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is telkens subgroep vs alle andere cases (gewogen deviatiecontrast).
 ▲: $p < 0,05$ (en ▼): Significant hoog (laag) percentage (2-zijdig getoetst). Symbolen zijn alleen gebaseerd op significantie, niet op effectgrootte.
 Trendanalyse: B = omgestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt = gemiddelde stijging/daling per interval (β = gestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt) p = significantie.

2A EFFECTEN VAN AGRESSIE EN GEWELD UITKOMSTVARIABLEN NAAR NIET/WEL SLACHTOFFER; TREND ALLE JAREN

	AGRESSIE DOOR DERDEN														Interactie Δ.B(Δβ)p			
	NIET-SLACHTOFFERS							SLACHTOFFERS										
	JAAR							JAAR										
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B1(β1)p (+0,010)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B2(β2)p (+0,008)
Percentage werknemers met matige/slechte gezondheid [% matig/slecht]	8,6%	8,1%	8,1%	9,0%	9,4%	10,1%▲	8,2%	--	+0,1% (+0,010)	9,0%▼	10,7%	10,5%	11,0%	11,3%	11,3%	9,5%	--	+0,1% (+0,008)
N	3.758	3.784	3.486	4.345	4.217	4.571	4.311	--	28.472	2.168	2.234	2.081	2.419	2.681	2.473	--	--	16.471
Ervaren gezondheid [% zeer slecht/ slecht/ gaat wel]	--	--	--	--	--	--	--	17,5%	--	--	--	--	--	--	--	--	20,8%	--
N	--	--	--	--	--	--	--	6.885	6.885	--	--	--	--	--	--	--	4.050	4.050
Burn-out (schaal: 1=nooot - 7=elke dag; 5 items) [Gemiddelde]	1,87▼	1,91▼	1,90▼	1,98	1,90▼	1,99▲	1,94	2,05▲	+0,020 (+0,044)▲	2,20▼	2,23▼	2,24▼	2,31	2,27	2,33	2,26	2,44▲	+0,028 (+0,052)▲
N	3.759	3.779	3.491	4.356	4.223	4.576	4.323	6.889	35.397	2.170	2.230	2.081	2.429	2.421	2.692	2.493	4.050	20.566
Burn-out/klachten [% ja (score boven 3,20 op schaal 1 t/m 7)]	9,3%▼	10,8%	10,3%	11,0%	10,2%	11,2%	11,3%	12,9%▲	+0,4% (+0,029)▲	15,7%▼	15,9%▼	17,1%	17,5%	17,9%	18,6%	16,5%▼	21,6%▲	+0,7% (+0,041)▲
N	3.759	3.779	3.491	4.356	4.223	4.576	4.323	6.889	35.397	2.170	2.230	2.081	2.429	2.421	2.692	2.493	4.050	20.566
Verzuim laatste 12 maanden [% wel verzuimd]	50,8%	53,6%▲	55,5%▲	53,0%▲	51,7%	50,1%	50,2%	46,1%▼	-0,9% (-0,043)▼	59,3%	61,2%▲	59,0%	59,0%	58,9%	55,7%▼	57,3%	53,5%▼	-0,9% (-0,044)▼
N	3.768	3.781	3.483	4.361	4.240	4.585	4.323	6.892	35.492	2.177	2.219	2.081	2.434	2.428	2.694	2.489	4.059	20.580
Verzuim laatste 12 maanden; aantal werkdagen; niet=0-max=215 [Gemiddelde]	7,99	7,81	7,44	8,35▲	7,71	7,46	7,39	7,24	-0,103 (-0,010)	9,64	10,1	8,46	8,93	10,3▲	8,29▼	9,37	9,25	-0,059 (-0,006)
N	3.687	3.712	3.418	4.306	4.177	4.521	4.275	6.807	34.903	2.132	2.184	2.040	2.393	2.395	2.658	2.469	4.007	20.278
Individueel ziekteverzuimpercentage [deeltijdscoregeend] [Gemiddelde]	4,58	4,64	4,41	4,93▲	4,66	4,46	4,38	4,33	-0,044 (-0,008)	5,53	5,93	4,83▼	5,23	6,01	4,92▼	5,55	5,68	+0,009 (+0,002)
N	3.669	3.695	3.405	4.284	4.173	4.518	4.268	6.803	34.814	2.123	2.175	2.034	2.385	2.391	2.656	2.464	4.000	20.228
Met wat voor soort klacht heeft u de laatste keer verzuimd?																		
· 1 Rugklachten	7,9%▲	8,5%▲	7,2%	6,5%	7,4%▲	6,3%	5,6%▼	5,1%▼	-0,1% (-0,041)▼	9,7%▲	9,3%▲	8,2%	6,9%	8,0%	6,7%	6,6%	5,4%▼	-0,6% (-0,051)▼
· 2 Klachten nek, schouders, armen, polsen, handen	5,4%▲	4,4%	4,6%	4,5%	4,3%	5,4%▲	4,7%	4,1%▼	-0,1% (-0,008)	6,2%▲	5,2%	4,7%	5,2%	4,5%	5,7%	4,7%	4,9%	-0,1% (-0,010)
· 3 Klachten heup, benen, knieën, voeten	4,0%	3,7%	4,7%▲	3,8%	4,7%▲	4,3%	4,0%	3,7%	-0,0% (-0,003)	4,1%	4,6%	5,0%	4,9%	4,7%	4,4%	4,4%	4,3%	-0,0% (-0,004)
· 4 Klachten hart- en vaatstelsel	1,0%	1,1%	0,9%	1,5%▲	1,1%	1,3%	1,1%	1,1%	+0,0% (+0,005)	1,0%	1,1%	1,4%	1,3%	1,1%	1,1%	1,0%	1,2%	-0,0% (-0,001)
· 5 Psychische klachten, overspannendheid, burnout	4,1%	4,7%▲	3,7%	3,7%	4,0%	4,4%	4,1%	3,6%	-0,1% (-0,006)	6,1%	5,5%	4,4%▼	5,4%	5,5%	5,6%	5,6%	5,3%	-0,0% (-0,003)

	AGRESSIE DOOR DERDEN														Interactie Δ B(Δ)jp			
	NETSLACHTOFFERS							SLACHTOFFERS										
	JAAR							JAAR										
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B1(β1)p	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B2(β2)p
· 6 Vermoeidheid of concentratieproblemen	2,1%	1,8%	2,1%	1,9%	1,8%	2,0%	2,0%	2,2%	+0,0% (+0,003)	2,5%	3,1%	2,3%	2,4%	2,9%	2,8%	2,2%	2,2%	-0,1% (-0,009)
· 7 Conflict op het werk	0,7%	0,6%	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%	0,6%	0,6%	-0,0% (-0,006)	0,9%	0,6%	0,6%	0,8%	0,6%	1,1%	0,4%	0,5%	-0,0% (-0,007)
· 8 Klachten luchtwegen	2,2%	2,5%	2,5%	2,8%	3,2%	2,6%	3,0%	2,7%	+0,1% (+0,010)	3,6%	3,9%	2,9%	2,7%	3,2%	3,2%	3,5%	2,3%	-0,1% (-0,018)
· 9 Klachten buik, maag of darmen	8,3%	9,0%	8,1%	8,0%	7,8%	7,5%	8,3%	6,7%	-0,2% (-0,019)	8,8%	10,1%	8,5%	9,7%	8,4%	9,4%	10,0%	8,9%	+0,0% (+0,000)
· 10 Huidklachten	0,6%	0,7%	0,4%	0,7%	0,4%	0,6%	0,4%	0,4%	-0,0% (-0,011)	0,5%	0,8%	0,6%	0,5%	0,8%	0,7%	0,7%	0,5%	-0,0% (-0,003)
· 11 Klachten oren of ogen	1,1%	0,9%	0,6%	1,1%	0,8%	1,1%	1,0%	0,9%	+0,0% (+0,001)	0,6%	0,7%	1,2%	1,1%	1,3%	1,1%	1,1%	0,9%	+0,0% (+0,004)
· 12 Griep of verkoudheid	36,0%	35,9%	38,7%	35,0%	35,1%	33,3%	35,8%	35,9%	-0,2% (-0,008)	31,8%	32,8%	35,5%	32,7%	33,3%	31,4%	34,4%	31,7%	-0,1% (-0,005)
· 13 Hoofdpijn	3,9%	3,9%	4,2%	5,7%	4,2%	4,6%	5,2%	4,1%	+0,1% (+0,006)	3,5%	3,4%	4,2%	5,7%	3,7%	5,6%	4,9%	4,7%	+0,2% (+0,023)
· 14 Klachten in verband met zwangerschap	1,6%	1,5%	1,6%	1,8%	1,2%	2,0%	1,8%	2,3%	+0,1% (+0,017)	2,0%	2,1%	2,2%	2,5%	2,0%	2,1%	1,7%	3,0%	+0,1% (+0,013)
· 15 Overige klachten	8,1%	8,5%	8,2%	8,8%	9,2%	9,8%	7,7%	9,3%	+0,1% (+0,010)	9,3%	8,6%	7,9%	9,0%	9,6%	9,3%	8,2%	10,7%	+0,2% (+0,016)
· 16 N.v.t., nog nooit verzuimd	13,1%	12,1%	11,9%	13,8%	14,2%	14,2%	14,9%	17,1%	+0,6% (+0,042)	9,5%	8,3%	10,3%	9,4%	10,3%	9,9%	10,5%	13,5%	+0,5% (+0,042)
Percentage werknemers dat tevreden is over arbeidsomstandigheden [% ja]	3,736	3,750	3,466	4,311	4,171	4,563	4,295	6,826	35,109	2,169	2,208	2,063	2,403	2,408	2,684	2,473	4,051	20,459
Percentage werknemers dat tevreden is over hun werk [% ja]	77,5%	79,6%	80,3%	83,3%	79,7%	79,8%	79,0%	76,9%	-0,3% (-0,015)	64,5%	71,3%	68,8%	74,0%	68,3%	71,8%	68,2%	66,2%	-0,2% (-0,009)
Percentage werknemers dat tevreden is over hun werk [% ja]	3,765	3,787	3,496	4,348	4,218	4,585	4,395	6,868	35,401	2,176	2,236	2,076	2,428	2,410	2,693	2,498	4,051	20,568
Percentage werknemers dat in afgelopen jaar arbeidsongeval had	82,1%	82,1%	83,4%	83,4%	83,7%	82,9%	82,8%	80,8%	-0,2% (-0,010)	76,7%	77,7%	79,1%	80,2%	78,6%	80,7%	78,3%	77,6%	+0,1% (+0,004)
Percentage werknemers dat in afgelopen jaar arbeidsongeval had minstens 1 dag verzuim [% ja]	3,757	3,773	3,462	4,321	4,164	4,584	4,336	6,875	35,272	2,170	2,230	2,067	2,417	2,385	2,693	2,495	4,048	20,505
Percentage werknemers dat in afgelopen jaar arbeidsongeval had minstens 1 dag verzuim [% ja]	3,759	3,792	3,499	4,352	4,216	4,580	4,341	6,877	35,416	2,172	2,234	2,082	2,434	2,418	2,691	2,495	4,028	20,555
Percentage werknemers dat in afgelopen jaar arbeidsongeval had minstens 1 dag verzuim [% ja]	3,9%	3,4%	3,7%	4,4%	3,6%	3,8%	3,1%	1,9%	-0,2% (-0,031)	10,4%	13,5%	12,6%	14,3%	13,0%	13,2%	13,2%	6,8%	-0,5% (-0,037)
Percentage werknemers dat in afgelopen jaar arbeidsongeval had minstens 1 dag verzuim [% ja]	3,759	3,792	3,499	4,352	4,216	4,580	4,341	6,877	35,416	2,172	2,234	2,082	2,434	2,418	2,691	2,495	4,028	20,555

	AGRESSIE DOOR DERDEN														Interactie ΔB(Δβ)P				
	NIETSLACHTOFFERS JAAR							SLACHTOFFERS JAAR											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B1(β)P	2007	2008	2009	2010	2011		2012	2013	2014	B2(β2)P
In de afgelopen 12 maanden slachtoffer geworden van één of meer arbeidsongevallen met één of meer dagen verzuim?																			
· 1 Slachtoffer geworden van één of meer arbeidsongevallen met één of meer dagen verzuim	-	-	-	-	-	-	-	1.0%	-	-	-	-	-	-	-	-	2.9%	-	-
· 2 Geen arbeidsongeval gehad met één of meer dagen verzuim	-	-	-	-	-	-	-	99.0%	-	-	-	-	-	-	-	-	97.1%	-	-
N	-	-	-	-	-	-	-	6.874	6.874	-	-	-	-	-	-	-	4.021	4.021	10.895
Welk soort letsel heeft u hierbij opgelopen?																			
· 1 Lichamelijk letsel	68,4%	60,0%	64,3%	66,1%	63,5%	62,2%	66,1%	-	-0,2% (-0,008)	53,2%	56,4%	51,2%	52,7%	50,0%	49,1%	55,1%	-	-0,4% (-0,015)	-0,2% (-0,003)
· 2 Geestelijke schade	26,2%	29,8%	28,3%	28,1%	31,7%	31,0%	26,8%	-	+0,3% (+0,014)	36,1%	33,2%	38,3%	33,9%	34,6%	38,5%	30,9%	-	-0,3% (-0,011)	-0,6% (-0,012)
· 3 Beide	5,5%	10,1%	7,4%	5,9%	4,8%	6,8%	7,1%	-	-0,1% (-0,011)	10,7%	10,4%	10,5%	13,3%	15,4%	12,4%	14,0%	-	+0,7% (+0,038)	+0,8% (+0,023)
N	143	131	128	189	144	178	134	-	1.048	230	302	266	347	317	357	330	-	2.149	3.198
Het soort letsel (lichamelijk of geestelijk) dat het meest recente arbeidsongeval in de afgelopen 12 maanden tot gevolg heeft gehad																			
· 1 Lichamelijk	-	-	-	-	-	-	-	-	63,9%	-	-	-	-	-	-	-	51,2%	-	-
· 2 Geestelijk	-	-	-	-	-	-	-	-	21,3%	-	-	-	-	-	-	-	32,2%	-	-
· 3 Ongeval gehad, maar onderscheid lichamelijk of geestelijk is niet te maken	-	-	-	-	-	-	-	-	14,9%	-	-	-	-	-	-	-	16,6%	-	-
N	-	-	-	-	-	-	-	-	123	123	-	-	-	-	-	-	254	254	378
Waar of door wie bent u voor dit ongeval/voerval behandeld? (meerdere antwoorden mogelijk)																			
· a. Niet behandeld	23,9%	20,3%	22,3%	21,3%	29,5%	28,3%	25,9%	-	+1,1% (+0,049)	40,1%	35,4%	39,7%	41,9%	38,1%	43,4%	41,1%	-	+0,7% (+0,028)	-0,4% (-0,007)
· b. Bedrijfs hulpverlener, EHBO'er op het werk	4,5%	10,0%	8,4%	10,0%▲	2,0%▼	2,9%▼	7,1%	-	-0,5% (-0,040)	6,7%	5,3%	8,9%	7,8%	6,5%	8,0%	5,6%	-	-0,0% (-0,001)	+0,5% (+0,018)
· c. Bedrijfsarts	25,8%	34,0%▲	21,4%	22,0%	15,5%▼	27,1%	23,3%	-	-0,9% (-0,040)	14,9%	14,2%	13,3%	16,5%	19,2%	16,4%	15,3%	-	+0,4% (+0,021)	+1,3% (+0,030)

	AGRESSIE DOOR DERDEN														Interactie Δ.B(Δβ)p				
	NET-SLACHTOFFERS							SLACHTOFFERS											
	JAAR							JAAR											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B1(β1)p (+0.002)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B2(β2)p (+0.013)	
· d. Huisarts/huartsenpost	29,2%	35,6%	30,2%	30,8%	32,2%	27,1%	35,3%	--	+0,1% (+0,002)	21,1%	25,2%	20,8%	25,0%	26,4%	24,2%	23,2%	--	+0,3% (+0,013)	
· e. Op de (spoedeisende) eerste hulpafdeling van een ziekenhuis	9,2%	14,8%	20,3%▲	13,1%	8,8%	13,3%	15,5%	--	+0,2% (+0,011)	9,8%	12,8%	11,0%	12,2%	9,2%	7,3%▼	11,6%	--	-0,3% (-0,020)	
· f. In een ziekenhuis opgenomen	7,8%	8,7%	6,0%	5,7%	6,9%	6,1%	3,4%	--	-0,6% (-0,048)	2,4%	1,7%	2,3%	2,8%	2,1%	1,7%	2,3%	--	-0,0% (-0,002)	
· g. Specialist, verbonden aan een ziekenhuis (afpraak op de polikliniek)	15,8%	17,5%	15,0%	15,9%	14,6%	10,9%	12,5%	--	-0,9% (-0,049)	9,8%	8,4%	6,6%	10,8%	11,7%	5,8%▼	10,8%	--	+0,1% (+0,006)	
· h. Anders	18,2%	25,0%	24,9%	19,6%	21,8%	23,9%	27,3%	--	+0,8% (+0,038)	23,3%	27,8%▲	20,6%	20,6%	23,1%	20,8%	22,0%	--	-0,6% (-0,027)	
N	141	129	125	185	141	178	134	--	1,034	222	291	260	344	312	354	327	--	2,111	
Heeft u medische hulp gehad als gevolg van het ongeval? (meerderre antwoorden mogelijk)																			
· a. Ja, op het werk	--	--	--	--	--	--	--	--	34,9%	--	--	--	--	--	--	--	19,0%	--	--
· b. Ja, op de (spoedeisende) eerste hulpafdeling van het ziekenhuis	--	--	--	--	--	--	--	--	13,9%	--	--	--	--	--	--	--	12,6%	--	--
· c. Ja, in een ziekenhuis of andere kliniek, maar hoefde niet een nacht te blijven	--	--	--	--	--	--	--	--	10,4%	--	--	--	--	--	--	--	10,1%	--	--
· d. Ja, in een ziekenhuis of andere kliniek, waar ik minstens één nacht verbleef	--	--	--	--	--	--	--	--	0,8%	--	--	--	--	--	--	--	3,2%	--	--
· e. Ja, ergens anders	--	--	--	--	--	--	--	--	29,1%	--	--	--	--	--	--	--	22,0%	--	--
· f. Nee, geen medische hulp gehad	--	--	--	--	--	--	--	--	22,8%	--	--	--	--	--	--	--	41,2%	--	--
N	--	--	--	--	--	--	--	--	120	120	120	120	120	120	120	120	257	257	378
Hoe ontstond het letsel?																			
· 1. Ergens aan gesneden, gestoten	10,1%	9,8%	10,6%	7,5%	8,8%	6,6%	9,2%	--	-0,4% (-0,029)	7,7%	7,7%	8,4%▲	3,4%▼	3,9%	5,5%	5,1%	--	-0,6% (-0,047)▼	
· 2. Door een voorwerp geraakt	7,3%	4,5%	4,9%	5,6%	1,9%▼	8,2%	6,7%	--	+0,1% (+0,010)	1,5%	3,5%	2,7%	1,9%	3,5%	1,3%	2,7%	--	-0,0% (-0,004)	
· 3. Een beknelling	1,9%	2,7%	1,0%	2,1%	0,7%	2,0%	4,3%	--	+0,2% (+0,025)	0,9%	3,3%▲	1,0%	2,3%	0,8%	0,8%	1,9%	--	-0,1% (-0,018)	
· 4. Val van hoogte (trap, ladder, steiger, e.d.)	3,5%	0,7%	4,8%	6,4%▲	3,4%	2,5%	1,8%	--	-0,1% (-0,013)	2,8%	2,7%	3,4%	1,7%	1,0%	1,6%	0,6%	--	-0,4% (-0,057)▼	
· 5. Uitgliden, struikelen of andere val	12,0%	21,0%	12,3%	12,5%	19,0%	15,0%	16,6%	--	+0,3% (+0,017)	4,7%	8,3%	6,8%	6,0%	4,8%	6,8%	6,4%	--	-0,0% (-0,004)	

	AGRESSIE DOOR DERDEN														Interactie $\Delta_B(\Delta\beta)p$			
	NIET-SLACHTOFFERS JAAR							SLACHTOFFERS JAAR										
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B1(β)p	2007	2008	2009	2010	2011		2012	2013	2014
· 6 Door iemand bedreigd, gebeten, geschopt	2,7%	3,0%	0,7%	2,9%	3,5%	5,3%	4,8%	--	+0,5% (+0,055)	36,6%	36,6%	35,0%	45,4%▲	42,2%	40,4%	43,4%	--	+1,2% (+0,048)▲
· 7 Contact met stroom, hitte, kou, gevaarlijke stoffen, lawaai	2,8%	1,3%	5,6%	7,2%▲	1,3%	2,9%	1,5%	--	-0,2% (-0,020)	1,2%	1,8%	2,4%	3,0%	1,4%	1,9%	2,0%	--	+0,0% (+0,005)
· 8 Verkeersongeval op de openbare weg, tijdens werktijd	2,9%	2,4%	1,3%	1,6%	1,0%	2,2%	3,2%	--	+0,0% (+0,001)	3,5%	2,0%	3,7%	0,8%	2,5%	1,2%	2,3%	--	-0,2% (-0,028)
· 9 Verkeersongeval op de openbare weg, tijdens woon-werkverkeer	0,9%	0,7%	4,7%▲	1,8%	1,7%	3,1%	2,4%	--	+0,3% (+0,034)	1,5%	0,9%	1,3%	1,2%	1,9%	1,3%	0,9%	--	-0,0% (-0,001)
· 10 Anders	55,9%	54,1%	54,1%	52,4%	58,8%	52,1%	49,5%	--	-0,7% (-0,026)	39,5%	33,2%	35,2%	34,2%	37,9%	39,1%	34,8%	--	+0,1% (+0,005)
N	143	129	122	182	140	178	133	--	1,026	221	293	263	345	313	351	327	--	2,113
Belangrijkste oorzaak meest recente arbeidsongeval [afgelopen 12 maanden]																		
· 1 Ergens aan gesneden, gestoten	--	--	--	--	--	--	--	18,3%	--	--	--	--	--	--	--	--	6,2%	--
· 2 Door een voorwerp geraakt	--	--	--	--	--	--	--	8,1%	--	--	--	--	--	--	--	--	5,2%	--
· 3 Een bekneling	--	--	--	--	--	--	--	0,7%	--	--	--	--	--	--	--	--	1,5%	--
· 4 Val van hoogte (trap, ladder, steiger, e.d.)	--	--	--	--	--	--	--	2,2%	--	--	--	--	--	--	--	--	2,7%	--
· 5 Uilgtijden, struikelen of andere val	--	--	--	--	--	--	--	28,2%	--	--	--	--	--	--	--	--	12,7%	--
· 6 Door iemand bedreigd, gebeten, geschopt	--	--	--	--	--	--	--	5,9%	--	--	--	--	--	--	--	--	37,0%	--
· 7 Contact met stroom, hitte, kou, gevaarlijke stoffen, lawaai	--	--	--	--	--	--	--	2,5%	--	--	--	--	--	--	--	--	2,6%	--
· 8 Anders	--	--	--	--	--	--	--	34,1%	--	--	--	--	--	--	--	--	32,1%	--
N	--	--	--	--	--	--	--	117	--	--	--	--	--	--	--	--	256	--

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 test (horizontale vergelijkingen). Gemiddelden zijn getoetst met de t-test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is telkens subgroep vs alle andere cases (gewogen deviatiecontrast). ▲: $p < 0,05$ (en ▼). Significant hoog (laag) percentage en/of gemiddelde (2-zijlig getoetst). Symbolen zijn alleen gebaseerd op significantie, niet op effectgrootte. Trendanalyse: B = ongestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt = gemiddelde stijging/daling per interval (β = gestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt) p = significantie. Interactie: Toets op lineaire interactie tussen 'Jaar' en 'Agressie door derden' op elke (categorie van elke) rij-variabele (= toets of $B1=B2$).

2B EFFECTEN VAN AGRESSIE EN GEWELD VERSCHILLEN TUSSEN NIET/WEL SLACHTOFFERS IN 2014

	AGRESSIE DOOR DERDEN		
	NIET-SLACHTOFFERS	SLACHTOFFERS	TOTAAL
Ervaren gezondheid [% zeer slecht/ slecht/ gaat wel]	17,5%▼	20,8%▲	18,7%
N	6.885	4.050	10.935
Burn-out (schaal: 1=nooit - 7=elke dag; 5 items) [Gemiddelde]	2,05▼	2,44▲	2,19
N	6.889	4.050	10.939
Burn-outklachten [% ja (score boven 3.20 op schaal 1 t/m 7)]	12,9%▼	21,6%▲	16,1%
N	6.889	4.050	10.939
Verzuim laatste 12 maanden [% wel verzuimd]	46,1%▼	53,5%▲	48,8%
N	6.892	4.059	10.951
Verzuim laatste 12 maanden; aantal werkdagen; niet=0-max=215 [Gemiddelde]	7,24▼	9,25▲	7,99
N	6.807	4.007	10.813
Individueel ziekteverzuimpercentage [deelnijgecorrigeerd] [Gemiddelde]	4,33▼	5,68▲	4,83
N	6.803	4.000	10.803
Met wat voor soort klacht heeft u de laatste keer verzuimd?			
· 1 Rugklachten	5,1%	5,4%	5,2%
· 2 Klachten nek, schouders, armen, polsen, handen	4,1%	4,9%	4,4%
· 3 Klachten heup, benen, knieën, voeten	3,7%	4,3%	3,9%
· 4 Klachten hart- en vaatstelsel	1,1%	1,2%	1,1%
· 5 Psychische klachten, overspannenheid, burn-out	3,6%▼	5,3%▲	4,2%
· 6 Vermoeidheid of concentratieproblemen	2,2%	2,2%	2,2%
· 7 Conflict op het werk	0,6%	0,5%	0,6%
· 8 Klachten luchtwegen	2,7%	2,3%	2,6%
· 9 Klachten buik, maag of darmen	6,7%▼	8,9%▲	7,5%
· 10 Huidklachten	0,4%	0,5%	0,4%
· 11 Klachten oren of ogen	0,9%	0,9%	0,9%
· 12 Griep of verkoudheid	35,9%▲	31,7%▼	34,4%
· 13 Hoofdpijn	4,1%	4,7%	4,3%
· 14 Klachten in verband met zwangerschap	2,3%▼	3,0%▲	2,6%

		AGRESSIE DOOR DERDEN		
		NIET-SLACHTOFFERS	SLACHTOFFERS	TOTAAL
- 15	Overige klachten	9,3%▼	10,7%▲	9,8%
- 16	N.v.t., nog nooit verzuimd	17,1%▲	13,5%▼	15,8%
N		6.826	4.051	10.877
	Percentage werknemers dat tevreden is over arbeidsomstandigheden [% ja]	76,9%▲	66,2%▼	73,0%
N		6.868	4.051	10.919
	Percentage werknemers dat tevreden is over hun werk [% ja]	80,8%▲	77,6%▼	79,6%
N		6.875	4.048	10.923
	Percentage werknemers dat in afgelopen jaar arbeidsongeval had [% ja]	1,9%▼	6,8%▲	3,7%
N		6.877	4.028	10.905
	In de afgelopen 12 maanden slachtoffer geworden van één of meer arbeidsongevallen met één of meer dagen verzuim?			
- 1	Slachtoffer geworden van één of meer arbeidsongevallen met één of meer dagen verzuim	1,0%▼	2,9%▲	1,7%
- 2	Geen arbeidsongeval gehad met één of meer dagen verzuim	99,0%▲	97,1%▼	98,3%
N		6.874	4.021	10.895
	Het soort letsel (lichamelijk of geestelijk) dat het meest recente arbeidsongeval in de afgelopen 12 maanden tot gevolg heeft gehad			
- 1	Lichamelijk	63,9%▲	51,2%▼	55,3%
- 2	Geestelijk	21,3%▼	32,2%▲	28,7%
- 3	Ongeval gehad, maar onderscheid lichamelijk of geestelijk is niet te maken	14,9%	16,6%	16,0%
N		123	254	378
	Heeft u medische hulp gehad als gevolg van het ongeval? [meerdere antwoorden mogelijk]			
- a	Ja, op het werk	34,9%▲	19,0%▼	24,1%
- b	Ja, op de (spoedeisende) eerste hulpafdeling van het ziekenhuis	13,9%	12,6%	13,0%
- c	Ja, in een ziekenhuis of andere kliniek, maar hoefde niet een nacht te blijven	10,4%	10,1%	10,2%
- d	Ja, in een ziekenhuis of andere kliniek, waar ik minstens één nacht verbleef	0,8%	3,2%	2,4%
- e	Ja, ergens anders	29,1%	22,0%	24,3%
- f	Nee, geen medische hulp gehad	22,8%▼	41,2%▲	35,3%
N		120	257	378
	Belangrijkste oorzaak meest recente arbeidsongeval [afgelopen 12 maanden]			
- 1	Ergens aan gesneden, gestoten	18,3%▲	6,2%▼	10,0%
- 2	Door een voorwerp geraakt	8,1%	5,2%	6,1%
- 3	Een beknelling	0,7%	1,5%	1,2%

	AGRESSIE DOOR DERDEN		
	NIET-SLACHTOFFERS	SLACHTOFFERS	TOTAAL
- 4 Val van hoogte (trap, ladder, steiger, e.d.)	2,2%	2,7%	2,5%
- 5 Uitglijden, struikelen of andere val	28,2%▲	12,7%▼	17,6%
- 6 Door iemand bedreigd, gebeten, geschopt	5,9%▼	37,0%▲	27,2%
- 7 Contact met stroom, hitte, kou, gevaarlijke stoffen, lawaai	2,5%	2,6%	2,6%
- 8 Anders	34,1%	32,1%	32,8%
N	117	256	373

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 test (horizontale vergelijkingen). Gemiddelden zijn getoetst met de t-test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is telkens subgroep vs alle andere cases (gewogen deviatiecontrast). ▲: $p < 0,05$ (en ▼): Significant hoog (laag) percentage en/of gemiddelde (2-zijdig getoetst). Symbolen zijn alleen gebaseerd op significantie, niet op effectgrootte.

3A BELEID TEGEN AGRESSIE EN GEWELD TREND ALLE JAREN (APART VOOR NIET/WEL SLACHTOFFERS)

	AGRESSIE DOOR DERDEN														Interactie		
	NIET-SLACHTOFFERS							SLACHTOFFERS									
	JAAR							JAAR									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B1(β 1)p	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B2(β 2)p	
Maatregelen nodig tegen agressie/geweld klant?																	
- 1 Niet nodig, want het speelt hier niet	55,9%	54,2%	54,9%	55,9%	56,4%	50,5%▼	59,7%▲	+0,4% (+0,016)▲	15,1%	14,8%	15,7%	15,4%	13,8%	11,8%▼	14,3%	-0,3% (-0,019)▼	
- 2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	37,9%	39,9%	39,4%	38,9%	39,2%	43,3%▲	35,8%▼	-0,2% (-0,007)	54,9%	55,5%	54,2%▼	55,2%	56,9%	59,3%▲	57,4%	+0,6% (+0,026)▲	
- 3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	5,2%	5,3%	5,0%	4,6%	4,0%▼	5,2%	4,1%▼	-0,2% (-0,017)▼	26,0%	25,6%	25,6%	26,1%	25,9%	26,1%	25,2%	-0,1% (-0,003)	
- 4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	0,9%▲	0,6%	0,7%	0,6%	0,5%	1,0%▲	0,4%▼	-0,0% (-0,011)	4,0%	4,0%	4,5%▲	3,2%	3,5%	2,8%▼	3,1%	-0,2% (-0,024)▼	
N	3.729	3.443	4.284	4.173	4.544	4.272	6.775	31.220	2.197	2.054	2.392	2.387	2.669	2.467	4.021	18.187	49.406
Maatregelbehoefte agressie door derden	6,1%▲	5,9%	5,7%	5,2%	4,4%▼	6,2%▲	4,5%▼	-0,2% (-0,020)▼	30,1%	29,7%	30,1%	29,4%	29,3%	28,9%	28,3%	-0,3% (-0,013)	
N	3.729	3.443	4.284	4.173	4.544	4.272	6.775	31.220	2.197	2.054	2.392	2.387	2.669	2.467	4.021	18.187	49.406

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is telkens subgroep vs alle andere cases (gewogen deviatiecontrast).

▲: $p < 0,05$ (en ▼): Significant hoog (laag) percentage (2-zijdig getoetst). Symbolen zijn alleen gebaseerd op significantie, niet op effectgrootte.

Trendanalyse: B = ongestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt = gemiddelde stijging/daling per interval (β = gestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt) p = significantie.

Interactie: Toets op lineaire interactie tussen 'Jaar' en 'Agressie door derden' op elke (categorie van elke) rij-variabele (= toets of $B1=B2$).

3B BELEID TEGEN AGRESSIE EN GEWELD PER REGIO IN 2014

	VPT-REGIO															
	NOORD NEDERLAND	IJSSELLAND	TWENTE	NOORD- EN OOST- GELDERLAND	GELDERLAND- MIDDEN	GELDERLAND- ZUID	MIDDEN NEDERLAND	NOORD- HOLLAND	AMSTERDAM	HAAGLANDEN	HOLLANDS- MIDDEN	ROTTERDAM	ZUID- HOLLAND- ZUID	ZUID- WEST NEDERLAND	OOST- BRABANT	LIMBURG
Maatregelen nodig tegen agressie/ geweld klanten?																
- 1 Niet nodig, want het speelt hier niet	39,9% ▼	40,1%	36,4% ▼	40,4%	38,3%	44,7%	47,6% ▲	40,5%	41,4%	54,3% ▲	44,0%	42,5%	42,3%	42,3%	42,4%	39,0% ▼
- 2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	48,1% ▲	48,6%	50,9% ▲	50,4% ▲	50,6% ▲	42,0%	40,4% ▼	43,8%	41,7%	33,9% ▼	42,1%	40,7%	45,6%	43,8%	44,0%	44,9%
- 3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	10,9%	10,8%	11,3%	8,6% ▼	10,6%	11,9%	10,4%	13,8%	16,3% ▲	9,6% ▼	11,9%	14,2%	11,2%	13,1%	12,1%	14,5% ▲
- 4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,2%	0,5%	1,5%	0,6%	0,5%	1,4%	1,6%	1,9%	0,6%	2,2%	2,0%	2,6% ▲	1,0%	0,8%	1,6%	1,6%
N	1.166	374	399	528	425	377	1.310	999	572	758	571	713	318	907	783	619
Maatregelbehoefte agressie door denden [% wel nodig]	12,0%	11,2%	12,8%	9,2% ▼	11,1%	13,3%	12,0%	15,7% ▲	16,9% ▲	11,8%	13,9%	16,8% ▲	12,1%	13,8%	13,6%	16,1% ▲
N	1.166	374	399	528	425	377	1.310	999	572	758	571	713	318	907	783	619

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is telkens subgroep vs alle andere cases (gewogen deviatiecontrast).
 ▲: p<0,05 (en ▼): Significant hoog (laag) percentage (2-zijdig getoetst). Symbolen zijn alleen gebaseerd op significantie, niet op effectgrootte.

3C BELEID TEGEN AGRESSIE EN GEWELD PER REGIO TREND 2010-2014

		JAAR					B (β) P
		2010	2011	2012	2013	2014	
· 1 Noord Nederland	Maatregelen nodig tegen agressie/ geweld klanten?						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	41,7%	41,0%	42,6%	35,2%▼	39,9%	-0,8% (-0,024)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	45,6%	47,0%	45,1%	52,6%▲	48,1%	+0,9% (+0,027)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	10,4%	10,4%	10,6%	10,7%	10,9%	+0,1% (+0,005)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	2,2%	1,6%	1,6%	1,5%	1,2%	-0,2% (-0,025)
N	709	712	795	765	1.166	4.146	
· 2 IJsselland	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	39,1%	39,8%	39,4%	43,9%	40,1%	+0,5% (+0,014)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	47,5%	49,0%	49,4%	44,2%	48,6%	-0,1% (-0,004)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	11,9%	10,5%	10,1%	10,1%	10,8%	-0,2% (-0,009)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,5%	0,7%	1,1%	1,7%	0,5%	-0,1% (-0,021)
N	211	238	255	228	374	1.307	
· 3 Twente	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	43,4%	42,5%	41,1%	41,0%	36,4%	-1,7% (-0,050)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	43,8%	45,9%	45,9%	47,6%	50,9%	+1,7% (+0,049)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	12,3%	10,5%	12,0%	10,1%	11,3%	-0,2% (-0,008)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	0,5%	1,2%	1,0%	1,2%	1,5%	+0,2% (+0,027)
N	238	241	270	232	399	1.380	
· 4 Noord- en Oost- Gelderland	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	37,6%	36,4%	41,5%	32,3%▼	40,4%	+0,4% (+0,011)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	49,1%	52,3%	49,0%	54,5%	50,4%	+0,3% (+0,009)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	12,0%	10,7%	8,7%	11,8%	8,6%	-0,6% (-0,029)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,2%	0,6%	0,9%	1,3%	0,6%	-0,1% (-0,011)
N	311	339	398	330	528	1.906	

		JAAR					B (3) P
		2010	2011	2012	2013	2014	
· 5 Gelderland-Midden	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	45,7%	45,4%	40,8%	40,2%	38,3%	-2,0% (-0,059)▼
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	41,3%	41,6%	47,6%	47,5%	50,6%	+2,4% (+0,072)▲
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	11,8%	11,5%	9,4%	10,9%	10,6%	-0,3% (-0,013)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,2%	1,5%	2,3%	1,5%	0,5%	-0,2% (-0,025)
N	280	260	287	265	425	1.517	
· 6 Gelderland-Zuid	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	43,3%	38,3%	37,2%	35,4%	44,7%	+0,3% (+0,010)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	43,5%	48,8%	49,5%	51,1%	42,0%	-0,4% (-0,012)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	11,8%	11,8%	11,4%	12,4%	11,9%	+0,1% (+0,003)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,4%	1,1%	1,8%	1,1%	1,4%	+0,0% (+0,001)
N	251	218	267	270	377	1.383	
· 7 Midden Nederland	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	42,6%	42,0%	45,0%	36,2%	47,6%	+0,8% (+0,025)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	43,3%	42,4%	43,7%	48,9%	40,4%	-0,3% (-0,009)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	12,1%	13,3%	10,4%	13,5%	10,4%	-0,4% (-0,019)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,9%	2,2%	1,0%	1,3%	1,6%	-0,1% (-0,013)
N	762	741	797	760	1.310	4.370	
· 8 Noord-Holland	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	37,3%	37,1%	36,2%	30,9%	40,5%	+0,4% (+0,012)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	47,2%	48,2%	47,5%	52,9%	43,8%	-0,5% (-0,016)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	13,7%	13,2%	14,1%	14,9%	13,8%	+0,2% (+0,007)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,9%	1,6%	2,2%	1,2%	1,9%	-0,0% (-0,002)
N	637	596	668	596	999	3.496	
· 9 Amsterdam	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	43,2%	40,6%	37,5%	41,5%	41,4%	-0,2% (-0,005)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	41,4%	38,7%	44,5%	44,4%	41,7%	+0,5% (+0,014)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	13,6%	17,7%	15,3%	11,8%	16,3%	+0,1% (+0,004)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,8%	3,0%	2,7%	2,3%	0,6%	-0,4% (-0,041)
N	370	355	409	362	572	2.067	

	JAAR						B (t) P
	2010	2011	2012	2013	2014		
· 10 Haaglanden	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	44,0%	47,4%	41,4%▼	42,0%▼	54,3%▲	+2,0% (+0,058)▲
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	40,1%	39,9%	41,9%	43,2%▲	33,9%▼	-1,3% (-0,038)▼
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	11,8%	10,8%	14,4%▲	13,2%	9,6%▼	-0,4% (-0,017)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	4,1%▲	1,8%	2,2%	1,7%	2,2%	-0,3% (-0,032)
N	474	484	500	482	758	2.698	
· 11 Hollands-Midden	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	37,9%	43,3%	45,3%	38,0%	44,0%	+0,8% (+0,022)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	48,7%	44,6%	44,4%	48,8%	42,1%	-1,1% (-0,031)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	11,8%	11,1%	9,8%	12,0%	11,9%	+0,2% (+0,007)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,6%	1,0%	0,6%	1,2%	2,0%	+0,2% (+0,020)
N	337	342	398	341	571	1.988	
· 12 Rotterdam	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	39,1%	41,8%	39,0%	36,7%	42,5%	+0,3% (+0,010)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	43,6%	42,6%	43,4%	44,9%	40,7%	-0,5% (-0,014)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	13,8%	14,2%	15,4%	15,0%	14,2%	+0,1% (+0,005)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	3,4%	1,4%	2,2%	3,4%	2,6%	+0,0% (+0,002)
N	524	461	526	531	713	2.756	
· 13 Zuid-Holland-Zuid	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	46,4%	47,1%	37,3%	33,6%▼	42,3%	-1,6% (-0,048)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	37,6%▼	40,8%	50,4%	53,7%▲	45,6%	+2,2% (+0,067)▲
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	13,4%	10,0%	10,9%	9,9%	11,2%	-0,3% (-0,015)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	2,7%	2,1%	1,3%	2,9%	1,0%	-0,3% (-0,035)
N	173	192	179	162	318	1.024	
· 14 Zuid-West Nederland	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	39,7%	38,3%	39,3%	32,9%▼	42,3%▲	+0,3% (+0,010)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	45,2%	47,0%	45,1%	49,5%	43,8%	-0,2% (-0,007)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	13,1%	13,6%	14,2%	15,7%	13,1%	+0,1% (+0,004)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	2,0%	1,2%	1,4%	1,9%	0,8%	-0,2% (-0,026)
N	560	514	557	541	907	3.079	

		JAAR					B (3) P
		2010	2011	2012	2013	2014	
· 15 Oost-Brabant	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	39,5%	40,2%	40,1%	36,2%	42,4%	+0,4% (+0,011)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	47,5%	47,0%	48,8%	51,3%	44,0%▼	-0,5% (-0,016)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	11,1%	11,5%	9,8%	11,7%	12,1%	+0,3% (+0,012)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	2,0%	1,3%	1,3%	0,8%	1,6%	-0,1% (-0,013)
N	486	498	508	483	783	2.757	
· 16 Limburg	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	38,0%	41,3%	40,1%	34,1%▼	39,0%	-0,4% (-0,012)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	46,7%	41,9%	45,0%	48,5%	44,9%	+0,2% (+0,006)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	13,7%	15,2%	13,6%	15,6%	14,5%	+0,2% (+0,007)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,6%	1,6%	1,3%	1,7%	1,6%	+0,0% (+0,003)
N	387	386	430	413	619	2.236	
TOTAAL	Idem						
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	42,4%	42,7%p	42,1%	38,7%q	42,1%	-1,1% (-0,026)q
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	43,7%q	44,0%q	44,8%	47,8%p	44,8%	+1,3% (+0,029)p
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	12,0%	11,7%	11,6%	11,9%	11,6%	-0,0% (-0,001)
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen	2,0%p	1,6%	1,5%	1,5%	1,5%	-0,1% (-0,013)q
N		6.734	6.615	7.419	6.885	7.419	27.653
VPT-REGIO							
· 1 Noord-Nederland	Maatregelbehoefte agressie door derden [% wel nodig]	12,6%	12,0%	12,3%	12,2%	12,0%	-0,1% (-0,004)
	N	709	712	795	765	1.166	4.146
· 2 IJsselland	Idem	13,4%	11,2%	11,2%	11,9%	11,2%	-0,3% (-0,015)
	N	211	238	255	228	374	1.307
· 3 Twente	Idem	12,8%	11,6%	13,0%	11,4%	12,8%	+0,0% (+0,001)
	N	238	241	270	232	399	1.380
· 4 Noord- en Oost- Gelderland	Idem	13,2%	11,3%	9,5%	13,1%	9,2%	-0,7% (-0,031)
	N	311	339	398	330	528	1.906
· 5 Gelderland-Midden	Idem	12,9%	13,0%	11,7%	12,4%	11,1%	-0,5% (-0,021)
	N	280	260	287	265	425	1.517

	JAAR							B (β) P
	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
· 6 Gelderland-Zuid	Idem	13,1%	12,9%	13,2%	13,5%	13,3%		+0,1% (+0,004)
	N	251	218	267	270	377		1.383
· 7 Midden Nederland	Idem	14,0%	15,6%	11,3%	14,8%	12,0%		-0,5% (-0,023)
	N	762	741	797	760	1.310		4.370
· 8 Noord-Holland	Idem	15,6%	14,8%	16,3%	16,2%	15,7%		+0,1% (+0,006)
	N	637	596	668	596	999		3.496
· 9 Amsterdam	Idem	15,4%	20,7%▲	18,0%	14,1%	16,9%		-0,3% (-0,012)
	N	370	355	409	362	572		2.067
· 10 Haaglanden	Idem	15,9%	12,7%	16,7%	14,9%	11,8%▼		-0,7% (-0,030)
	N	474	484	500	482	758		2.698
· 11 Hollands-Midden	Idem	13,4%	12,1%	10,3%	13,2%	13,9%		+0,3% (+0,013)
	N	337	342	398	341	571		1.988
· 12 Rotterdam	Idem	17,3%	15,7%	17,6%	18,4%	16,8%		+0,1% (+0,005)
	N	524	461	526	531	713		2.756
· 13 Zuid-Holland-Zuid	Idem	16,1%	12,0%	12,2%	12,8%	12,1%		-0,6% (-0,028)
	N	173	192	179	162	318		1.024
· 14 Zuid-West Nederland	Idem	15,1%	14,8%	15,6%	17,6%	13,8%		-0,1% (-0,005)
	N	560	514	557	541	907		3.079
· 15 Oost-Brabant	Idem	13,1%	12,8%	11,1%	12,5%	13,6%		+0,2% (+0,007)
	N	486	498	508	483	783		2.757
· 16 Limburg	Idem	15,3%	16,8%	14,9%	17,4%	16,1%		+0,2% (+0,008)
	N	387	386	430	413	619		2.236

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is telkens subgroep vs alle andere cases (gewogen deviatiecontrast).
 ▲: $p < 0,05$ (en ▼): Significant hoog (laag) percentage (2-zijdig getoetst). Symbolen zijn alleen gebaseerd op significantie, niet op effectgrootte.
 Trendanalyse: B = ongestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt = gemiddelde stijging/daling per interval (β = gestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt) p = significantie.

3D BELEID TEGEN AGRESSIE EN GEWELD PER SECTOR IN 2014

Maatregelen nodig tegen agressie/ geweld denken?	BKZ-SECTOREN																	VERPLICHTE SOCIALE VERZEKERINGEN							
	TOTAAL	PRIMAIR ONDERWIJS	VOORTGEZET ONDERWIJS	MBO	HBO	WO	ZIEKENHUIZEN	AMBULANCEDIENST	GGZ	VVT	GEHANDICAPTENZORG	JEUGDZORG	OVERIG WELZIJN	POLITIE	BRANDWEER	JUSTITIE EN JUSTITIËLE DIENSTEN	DEFENSIE		MINISTERIES	GEMEENTEN, PROVINCIES	ANDER TYPE OPENBAAR BESTUUR	PUBLIEKRECHTELIJKE BEDRIJFSORGANEN	STADS- EN STREEKVERVOER	OPENBAAR VERVOER PER SPOOR	
	42,8%	48,8%▲	43,0%	45,4%	69,4%▲	73,5%▲	35,0%	14,9%	18,5%	37,7%	25,3%	15,7%	60,7%	26,0%	46,2%	46,1%	49,8%▲	63,6%▲	48,1%	55,9%▲	73,5%▲	25,3%	27,0%	41,8%	
- 1 Niet nodig, want het speelt hier niet																									
- 2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	43,8%	37,0%	43,8%	40,9%	26,0%	21,6%	53,1%	62,7%	56,7%	49,4%	50,9%	56,4%	29,6%	44,4%	46,9%	41,0%	45,1%	31,9%	43,3%	35,2%	26,5%	46,4%	32,7%	55,0%▲	
- 3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	12,0%	12,8%	11,8%	12,8%	3,8%	4,0%	10,9%	22,4%	22,4%	11,2%	21,1%	27,0%	8,7%	27,3%	6,9%	12,6%	5,1%	4,2%	7,0%	7,7%	0%	21,0%	38,9%	3,1%	
- 4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,4%	1,4%	1,5%	1,0%	0,7%	0,9%	1,0%	0%	2,4%	1,7%	2,7%	0,8%	0,9%	2,3%	0%	0,4%	0%	0,3%	1,6%	1,2%	0%	7,3%	1,4%	0%	
N	10.819	890	629	251	225	379	1.373	20	424	2.119	784	146	685	283	81	234	249	431	942	343	29	118	96	86	
Maatregelbehoefte agressie door denken [% wel nodig]	13,4%	14,2%	13,2%	13,7%	4,6%	4,9%	11,9%	22,4%	24,9%	12,9%	23,8%	27,9%	9,6%	29,6%	6,9%	12,9%	5,1%	4,5%	8,6%	8,9%	0%	28,2%	40,3%	3,1%	
N	10.819	890	629	251	225	379	1.373	20	424	2.119	784	146	685	283	81	234	249	431	942	343	29	118	96	86	

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is telkens subgroep vs alle andere cases (gewogen deviatiecontrast).
 ▲: $p < 0,05$ (en ▼): Significant hoog (laag) percentage (2-zijdig getoetst). Symbolen zijn alleen gebaseerd op significantie, niet op effectgrootte.

3E BELEID TEGEN AGRESSIE EN GEWELD PER SECTOR TREND 2010-2014

JAAR						
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014

VPT-SECTOREN

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B (β) P
Maatregelen nodig tegen agressie/geweld klanten?								
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	50,9%	47,0%	54,7%▲	46,9%	52,3%	41,3%▼	48,8%	-0,7% (-0,027)
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	35,7%	38,2%	33,5%▼	38,0%	35,3%	43,5%▲	37,0%	+0,5% (+0,022)
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	10,8%	11,8%	9,4%	13,1%	10,5%	12,9%	12,8%	+0,4% (+0,023)
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	2,6%	3,0%	2,5%	2,0%	1,8%	2,3%	1,4%	-0,2% (-0,031)▼
N	472	450	563	516	562	555	890	4.008
Idem								
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	29,7%▼	30,2%▼	39,3%	34,0%	38,4%	39,2%	43,0%▲	+2,0% (+0,085)▲
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	48,8%	48,9%	44,3%	47,0%	45,2%	47,2%	43,8%	-0,6% (-0,026)
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	18,3%▲	17,9%	14,7%	16,0%	13,9%	12,4%	11,8%▼	-1,1% (-0,064)▼
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	3,2%	3,1%	1,8%	3,0%	2,5%	1,3%	1,5%	-0,3% (-0,040)▼
N	325	301	392	356	421	396	629	2.821
Idem								
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	40,4%	43,6%	45,1%	36,0%	44,0%	41,2%	45,4%	+0,4% (+0,018)
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	43,0%	42,1%	42,4%	52,0%▲	45,6%	43,8%	40,9%	-0,2% (-0,007)
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	14,0%	13,2%	11,1%	10,7%	10,1%	13,9%	12,8%	-0,1% (-0,004)
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	2,6%	1,1%	1,4%	1,2%	0,3%	1,2%	1,0%	-0,2% (-0,035)
N	144	150	177	177	207	157	251	1.264
Idem								
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	62,9%	62,9%	60,3%	59,3%	58,1%	52,2%▼	69,4%▲	+0,3% (+0,012)
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	31,9%	29,9%	34,8%	33,2%	35,8%	41,0%▲	26,0%▼	-0,2% (-0,008)
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	4,5%	6,1%	3,3%	6,8%	5,0%	5,2%	3,8%	-0,1% (-0,011)
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	0,6%	1,1%	1,5%	0,8%	1,1%	1,6%	0,7%	+0,0% (+0,002)
N	132	120	133	126	148	156	225	1.039

		JAAR								B (β) P	
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
· 5 WO	Idem										
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	78,2%	67,4%	80,0%▲	75,0%	66,1%▼	65,3%▼	73,5%	-0,8% (-0,038)		
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	19,0%	29,4%	18,0%	22,6%	29,6%	31,2%▲	21,6%	+0,4% (+0,021)		
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	1,4%	2,0%	0,6%	2,0%	2,9%	3,2%	4,0%▲	+0,5% (+0,063)▲		
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,3%	1,2%	1,4%	0,4%	1,4%	0,3%	0,9%	-0,1% (-0,017)		
N		176	158	170	228	187	171	379	1.468		
· 6 Ziekenhuizen	Idem										
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	37,8%	33,6%	38,4%▲	34,7%	34,2%	31,0%▼	35,0%	-0,6% (-0,024)		
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	50,7%	52,5%	48,2%▼	52,6%	53,1%	57,0%▲	53,1%	+0,7% (+0,029)▲		
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	10,3%	12,3%	11,3%	11,8%	10,9%	10,9%	10,9%	-0,1% (-0,004)		
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,2%	1,6%	2,1%▲	0,9%	1,8%	1,1%	1,0%	-0,1% (-0,015)		
N		802	759	887	814	912	881	1.373	6.427		
· 7 Ambulancedienst	Idem										
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	30,5%	9,6%	6,9%	21,5%	4,5%	4,6%	14,9%	-1,4% (-0,089)		
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	16,8%▼	53,4%	65,4%	69,9%	56,0%	68,5%	62,7%	+4,4% (+0,180)		
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	42,3%	33,7%	27,7%	4,4%	35,3%	23,9%	22,4%	-2,2% (-0,099)		
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	10,4%	3,4%	0%	4,2%	4,2%	3,0%	0%	-0,8% (-0,096)		
N		9	14	14	9	16	19	20	103		
· 8 GGZ	Idem										
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	18,5%	19,3%	16,0%	12,9%	15,4%	12,1%	18,5%	-0,1% (-0,004)		
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	53,6%	61,1%	57,0%	58,0%	54,6%	59,6%	56,7%	+0,1% (+0,002)		
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	25,2%	17,9%	23,3%	27,5%	27,0%	25,6%	22,4%	+0,1% (+0,002)		
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	2,8%	1,7%	3,7%	1,6%	3,1%	2,7%	2,4%	-0,0% (-0,005)		
N		110	109	272	206	259	250	424	1.630		
· 9 WVT	Idem										
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	36,5%	35,5%	34,8%	40,4%▲	38,9%	33,8%▼	37,7%	+0,2% (+0,007)		
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	48,4%	48,4%	52,2%▲	46,4%▼	48,7%	51,4%	49,4%	+0,2% (+0,007)		
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	13,2%	13,5%	10,8%	11,7%	10,7%	12,7%	11,2%	-0,3% (-0,017)		
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,9%	2,5%	2,3%	1,5%	1,7%	2,1%	1,7%	-0,1% (-0,011)		
N		1.227	1.092	1.179	1.204	1.427	1.342	2.119	9.589		

		JAAR								B (t) P	
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
· 10 Gehandicapten- zorg	Idem										
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	21,8%	17,8%	24,5%	24,8%	20,0%	19,9%	25,3%▲	+0,3% (+0,016)		
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	53,9%	59,9%	50,4%	52,8%	55,9%	57,4%	50,9%	-0,3% (-0,010)		
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	21,1%	21,2%	22,7%	21,4%	23,5%	20,8%	21,1%	-0,1% (-0,005)		
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	3,1%	1,1%	2,3%	1,1%	0,6%▼	1,9%	2,7%	+0,0% (+0,004)		
N	278	172	397	447	470	481	784	3.029			
· 11 Jeugdzorg	Idem										
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	13,5%	13,3%	17,1%	18,0%	14,9%	9,2%	15,7%	-0,1% (-0,007)		
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	59,8%	46,5%	51,9%	50,9%	61,2%	59,2%	56,4%	+0,7% (+0,028)		
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	22,6%	35,9%	29,0%	29,4%	21,5%	25,9%	27,0%	-0,3% (-0,014)		
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	4,0%	4,2%	1,9%	1,7%	2,3%	5,6%	0,8%	-0,3% (-0,034)		
N	78	53	89	94	104	91	146	654			
· 12 Overig welzijn	Idem										
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	59,2%	56,3%	58,3%	56,4%	62,6%▲	54,6%	60,7%	+0,3% (+0,013)		
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	28,0%▼	34,5%	32,2%	36,2%	31,4%	36,7%▲	29,6%	+0,1% (+0,002)		
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	9,2%	8,4%	8,5%	5,7%	5,5%▼	7,9%	8,7%	-0,1% (-0,009)		
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	3,6%▲	0,7%	1,0%	1,8%	0,5%	0,8%	0,9%	-0,3% (-0,046)▼		
N	377	388	478	535	548	436	685	3.447			
· 13 Politie	Idem										
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	19,4%	22,5%	18,3%	18,9%	18,8%	16,8%	26,0%▲	+0,5% (+0,026)		
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	46,3%	44,6%	46,1%	48,9%	46,1%	59,2%▲	44,4%	+0,6% (+0,026)		
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	31,1%	29,8%	30,5%	29,6%	32,5%	19,4%▼	27,3%	-1,0% (-0,048)		
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	3,2%	3,1%	5,1%	2,5%	2,6%	4,6%	2,3%	-0,1% (-0,011)		
N	193	196	183	174	188	205	283	1.421			
· 14 Brandweer	Idem										
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	41,8%	24,1%	23,2%	38,2%	48,3%	17,3%▼	46,2%▲	+2,3% (+0,094)		
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	40,3%	65,0%	54,9%	45,8%	31,4%▼	63,2%	46,9%	-0,7% (-0,030)		
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	17,8%	10,9%	21,9%	16,0%	17,2%	19,5%	6,9%▼	-1,5% (-0,091)		
	4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	0%	0%	0%	0%	3,0%▲	0%	0%	-0,0% (-0,010)		
N	12	19	11	5	27	28	81	183			

	JAAR										B (β) P	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014					
· 15 Justitie en justitiële diensten												
Idem												
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	25,0%▼	27,2%▼	38,2%	45,8%▲	34,5%	33,8%	46,1%▲					+2,8% (+0,124)▲
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	55,2%	54,4%	48,8%	41,0%	50,9%	51,9%	41,0%▼					-1,9% (-0,080)▼
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	16,9%	14,8%	12,0%	11,4%	14,1%	14,3%	12,6%					-0,4% (-0,027)
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	2,9%	3,6%▲	1,0%	1,8%	0,5%	0%	0,4%					-0,5% (-0,094)▼
N	129	136	124	116	130	116	234					984
· 16 Defensie												
Idem												
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	42,8%	40,9%	30,6%▼	36,2%	32,7%	33,0%	49,8%▲					+1,3% (+0,056)
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	54,6%	57,4%	64,6%▲	61,4%	65,9%	62,0%	45,1%▼					-1,7% (-0,075)▼
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	2,5%	1,7%	4,9%	2,4%	1,4%	4,2%	5,1%					+0,4% (+0,049)
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	0%	0%	0%	0%	0%	0,7%▲	0%					+0,0% (+0,021)
N	118	111	118	95	81	95	249					868
· 17 Ministeries												
Idem												
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	58,2%	59,5%	56,6%	61,8%	54,6%▼	58,6%	63,6%▲					+0,5% (+0,020)
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	36,7%	36,3%	39,8%	33,8%	41,2%▲	36,1%	31,9%▼					-0,5% (-0,022)
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	5,0%	3,9%	2,8%	4,0%	3,8%	5,3%	4,2%					+0,0% (+0,004)
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	0,1%	0,3%	0,8%	0,3%	0,4%	0%	0,3%					-0,0% (-0,003)
N	337	325	340	355	410	315	431					2.513
· 18 Gemeenten, provincies												
Idem												
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	43,3%	41,4%	43,7%	41,3%	43,5%	42,6%	48,1%▲					+0,7% (+0,029)▲
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	44,3%	47,0%	44,9%	47,7%	46,0%	45,9%	43,3%					-0,2% (-0,009)
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	10,2%	9,8%	9,4%	8,7%	9,1%	10,3%	7,0%▼					-0,4% (-0,026)
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	2,2%	1,8%	1,9%	2,3%	1,4%	1,3%	1,6%					-0,1% (-0,017)
N	678	693	740	696	700	665	942					5.115
· 19 Ander type openbaar bestuur												
Idem												
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	48,3%	45,4%	45,3%	56,5%	47,4%	48,9%	55,9%▲					+1,3% (+0,049)
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	43,0%	51,9%▲	46,5%	36,5%	43,5%	43,6%	35,2%▼					-1,7% (-0,064)▼
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	7,5%	2,6%	6,8%	6,5%	7,5%	6,1%	7,7%					+0,3% (+0,021)
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	1,2%	0%	1,3%	0,5%	1,5%	1,5%	1,2%					+0,1% (+0,016)
N	107	99	224	227	254	215	343					1.470

		JAAR							B (t) P
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
· 20 Publiekrechtelijke bedrijfsvervoer	Idem								
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	53,1%	28,9%▼	34,0%	42,3%	68,0%	50,1%	73,5%▲	+5,3% (+0,244)▲
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	40,0%	64,1%▲	66,0%	57,7%	32,0%	0%	26,5%▼	-4,2% (-0,197)▼
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	6,9%	7,0%	0%	0%	0%	49,9%▲	0%	-1,0% (-0,111)
N		36	44	7	5	7	1	29	129
· 21 Stads- en streekvervoer	Idem								
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	26,4%	21,0%	20,5%	19,3%	23,7%	15,7%	25,3%	-0,2% (-0,009)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	32,9%	30,0%	25,8%▼	30,1%	38,7%	40,3%	46,4%▲	+2,8% (+0,119)▲
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	35,9%	44,1%	44,8%	43,1%	31,8%	41,1%	21,0%▼	-2,7% (-0,114)▼
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	4,8%	4,8%	8,8%	7,5%	5,8%	2,8%	7,3%	+0,1% (+0,006)	
N		86	87	92	86	88	78	118	636
· 22 Openbaar vervoer per spoor	Idem								
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	30,5%	38,2%	27,5%	32,6%	26,9%	23,4%	27,0%	-1,2% (-0,058)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	38,3%	28,5%	26,0%	30,3%	31,3%	28,8%	32,7%	-0,4% (-0,020)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	31,2%	33,3%	44,3%	32,2%	33,0%	43,3%	38,9%	+1,1% (+0,053)
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen	0%	0%	2,2%	4,9%	8,8%▲	4,5%	1,4%	+0,4% (+0,065)	
N		70	48	47	39	35	44	96	379
· 23 Verplichte sociale verzekeringen	Idem								
	1 Niet nodig, want het speelt hier niet	27,5%	48,6%	32,1%	31,2%	33,2%	17,2%▼	41,8%▲	+0,3% (+0,013)
	2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	59,9%	47,2%	58,0%	61,7%	54,6%	73,7%▲	55,0%	+0,6% (+0,025)
	3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	12,5%	4,2%	10,0%	7,1%	12,1%	9,1%	3,1%	-1,0% (-0,068)
N		46	21	71	70	60	67	86	422
VPT-SECTOREN									
· 1 Primair onderwijs	Maatregelbehoefte agressie door derden [% wel nodig]	13,4%	14,8%	11,8%	15,1%	12,3%	15,1%	14,2%	+0,1% (+0,009)
	N	472	450	563	516	562	555	890	4.008
· 2 Voortgezet onderwijs	Idem	21,5%▲	21,0%▲	16,4%	19,0%	16,4%	13,7%	13,2%▼	-1,4% (-0,076)▼
	N	325	301	392	356	421	396	629	2.821
· 3 MBO	Idem	16,6%	14,3%	12,5%	11,9%	10,4%	15,1%	13,7%	-0,3% (-0,015)
	N	144	150	177	177	207	157	251	1.264

	JAAR										B (β) P
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
· 4 HBO	Idem	5,2%	7,2%	4,8%	7,5%	6,1%	6,8%	4,6%			-0,1% (-0,009)
	N	132	120	133	126	148	156	225			1.039
· 5 WO	Idem	2,7%	3,2%	2,0%	2,5%	4,3%	3,5%	4,9%			+0,4% (+0,044)
	N	176	158	170	228	187	171	379			1.468
· 6 Ziekenhuizen	Idem	11,5%	13,9%	13,4%	12,7%	12,8%	12,0%	11,9%			-0,1% (-0,009)
	N	802	759	887	814	912	881	1.373			6.427
· 7 Ambulancedienst	Idem	52,7%	37,0%	27,7%	8,6%	39,5%	26,9%	22,4%			-3,0% (-0,132)
	N	9	14	14	9	16	19	20			103
· 8 GGZ	Idem	27,9%	19,6%	27,0%	29,1%	30,1%	28,3%	24,9%			+0,0% (+0,001)
	N	110	109	272	206	259	250	424			1.630
· 9 VWT	Idem	15,1%	16,1%▲	13,1%	13,2%	12,4%	14,8%	12,9%			-0,3% (-0,021)▼
	N	1.227	1.092	1.179	1.204	1.427	1.342	2.119			9.589
· 10 Gehandicapten- zorg	Idem	24,3%	22,3%	25,0%	22,5%	24,1%	22,7%	23,8%			-0,1% (-0,003)
	N	278	172	397	447	470	481	784			3.029
· 11 Jeugdzorg	Idem	26,7%	40,2%	31,0%	31,1%	23,9%	31,6%	27,9%			-0,6% (-0,025)
	N	78	53	89	94	104	91	146			654
· 12 Overig welzijn	Idem	12,8%▲	9,1%	9,5%	7,5%	6,0%▼	8,7%	9,6%			-0,4% (-0,026)
	N	377	388	478	535	548	436	685			3.447
· 13 Politie	Idem	34,3%	32,9%	35,6%	32,1%	35,1%	24,0%▼	29,6%			-1,1% (-0,050)
	N	193	196	183	174	188	205	283			1.421
· 14 Brandweer	Idem	17,8%	10,9%	21,9%	16,0%	20,2%	19,5%	6,9%▼			-1,5% (-0,092)
	N	12	19	11	5	27	28	81			183
· 15 Justitie en justitiële diensten	Idem	19,9%	18,4%	13,0%	13,2%	14,6%	14,3%	12,9%			-0,9% (-0,056)
	N	129	136	124	116	130	116	234			984
· 16 Defensie	Idem	2,5%	1,7%	4,9%	2,4%	1,4%	5,0%	5,1%			+0,4% (+0,052)
	N	118	111	118	95	81	95	249			868
· 17 Ministeries	Idem	5,1%	4,2%	3,6%	4,3%	4,2%	5,3%	4,5%			+0,0% (+0,003)
	N	337	325	340	355	410	315	431			2.513
· 18 Gemeenten, provincies	Idem	12,4%	11,6%	11,3%	11,0%	10,5%	11,5%	8,6%▼			-0,5% (-0,032)▼
	N	678	693	740	696	700	665	942			5.115

	JAAR											B (β) P
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
· 19 Ander type openbaar bestuur	8,7%	2,6%▼	8,2%	7,0%	9,1%	7,5%	8,9%	8,9%	9,1%	7,5%	8,9%	+0,4% (+0,026)
N	107	99	224	227	254	215	343	343	254	215	343	1.470
· 20 Publiekrechtelijke bedrijfsorganen	6,9%	7,0%	0%	0%	0%	49,9%▲	0%	0%	0%	49,9%▲	0%	-1,0% (-0,111)
N	36	44	7	5	7	1	29	29	7	1	29	129
· 21 Stads- en streekvervoer	40,7%	48,9%	53,7%▲	50,6%	37,6%	44,0%	28,2%▼	28,2%▼	37,6%	44,0%	28,2%▼	-2,6% (-0,108)▼
N	86	87	92	86	88	78	118	118	88	78	118	636
· 22 Openbaar vervoer per spoor	31,2%	33,3%	46,5%	37,0%	41,8%	47,8%	40,3%	40,3%	41,8%	47,8%	40,3%	+1,6% (+0,073)
N	70	48	47	39	35	44	96	96	35	44	96	379
· 23 Verplichte sociale verzekeringen	12,5%	4,2%	10,0%	7,1%	12,1%	9,1%	3,1%	3,1%	12,1%	9,1%	3,1%	-1,0% (-0,068)
N	46	21	71	70	60	67	86	86	60	67	86	422

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is telkens subgroup vs alle andere cases (gewogen deviatiecontrast).
 ▲: p<0,05 (en ▼): Significant hoog (laag) percentage (2-zijdig getoetst). Symbolen zijn alleen gebaseerd op significantie, niet op effectgrootte.
 Trendanalyse: B = ongestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt = gemiddelde stijging/daling per interval (β = gestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt) p = significantie.

4A RELATIE TUSSEN BELEID EN SLACHTOFFERSCHAP OVERZICHT VAN DE SECTOR MET DE STERKSTE DALING IN AGRESSIE DOOR DERDEN

	SLACHTOFFERSCHAP IN SECTOR																		
	OVERIGE SECTOREN							SECTOREN MET SIGNIFICANT DALENDE 'AGRESSIE DOOR DERDEN' (Voorigezet onderwijs, Gehandicaptenzorg, Overig welzijn, Justitie en justitiële diensten)							Interactie $\Delta_B(\Delta\beta)$				
	JAAR																		
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B1(β1)p	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B2(β2)p	
Aggressie door derden [% slachtoffers]	34,8%	35,6%	36,4%	34,7%	35,7%	36,5%	35,8%	36,5%	+0,2% (+0,009)	44,8%▲	43,6%▲	41,5%	40,2%	39,1%	39,0%	39,2%	39,1%	-0,8% (-0,036)▼	
N	4.875	4.914	4.593	5.397	5.207	5.706	5.400	8.609	44.700	1.073	1.120	1.006	1.412	1.465	1.579	1.444	2.357	11.456	56.157

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is telkens subgroup vs alle andere cases (gewogen deviatiecontrast).
 ▲: p<0,05 (en ▼): Significant hoog (laag) percentage (2-zijdig getoetst). Symbolen zijn alleen gebaseerd op significantie, niet op effectgrootte.
 Trendanalyse: B = ongestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt = gemiddelde stijging/daling per interval (β = gestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt) p = significantie.
 Interactie: Toets op lineaire interactie tussen 'jaar' en 'Slachtofferschap in sector' op elke (categorie van elke) rij-variabele (= toets of B1=B2).

4B RELATIE TUSSEN BELEID EN SLACHTOFFERSCHAP TREND IN MAATREGELBEHOEFTE NAAR SECTOR EN NAAR NIET/WEL SLACHTOFFERSCHAP

		SLACHTOFFERSCHAP IN SECTOR													Interactie $\Delta B_i(\Delta\beta)_{ij}$		
		OVERIGE SECTOREN JAAR						SECTOREN MET SIGNIFICANT DALENDE AGRESSIE DOOR DERDEN ('Voortgezet onderwijs', 'Gehandicaptenzorg', 'Overig welzijn', 'Justitie en justitiele diensten')						BZ _i ($\Delta\beta)_{ij}$			
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B1($\beta_1)_{ij}$	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	B2($\Delta\beta)_{ij}$
- 0 NIET- slachtoffers	Maatregelbehoefte door derden [% wel nodig]	5,7%	5,8%	5,6%	4,9%	4,3%▼	6,2%▲	4,5%▼	-0,2% (-0,019)▼	8,4%▲	6,2%	6,1%	6,2%	5,0%	6,1%	4,5%▼	-0,5% (-0,040)▼
	N	3.105	2.868	3.457	3.292	3.594	3.408	5.364	25.087	624	575	827	882	950	864	1.411	6.133
· 1. Slachtoffers	Idem	29,3%	29,5%	29,7%	29,3%	29,0%	28,8%	26,9%▼	-0,4% (-0,018)▼	32,7%	30,4%	31,3%	29,7%	30,3%	29,5%	33,0%	+0,1% (+0,003)
	N	1.715	1.641	1.837	1.819	2.059	1.906	3.106	14.083	481	413	554	568	610	561	915	4.104
TOTAAL	Idem	14,1%	14,4%	14,0%	13,6%	13,3%	14,3%	12,7%▼	-0,2% (-0,012)▼	19,0%▲	16,3%	16,2%	15,4%	14,9%	15,3%	15,7%	-0,4% (-0,022)▼
	N	4.820	4.509	5.294	5.111	5.652	5.314	8.470	39.170	1.105	989	1.381	1.450	1.560	1.425	2.326	10.236

Noot. Percentages zijn kolompercentages, en zijn getoetst met de Pearson χ^2 test (horizontale vergelijkingen). Het contrast is telkens subgroep vs alle andere cases (gewogen deviatiecontrast).

▲: $p < 0,05$ (en ▼): Significant hoog (laag) percentage (2-zijdig getoetst). Symbolen zijn alleen gebaseerd op significantie, niet op effectgrootte.

Trendanalyse: B = ongestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt = Gemiddelde stijging/daling per interval (β = gestandaardiseerde lineaire regressiecoëfficiënt) p = significantie.

Interactie: Toets op lineaire interactie tussen 'Jaar' en 'Slachtoffers in sector' op elke (categorie van elke) rij-variabele (= toets of $B_1=B_2$).

› De monitor Veilige Publieke Taak 2015 beschrijft de stand van zaken omtrent agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak, op basis van de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden. TNO voert de monitor uit, in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De monitor ondersteunt het programma Veilige Publieke Taak van het ministerie, bij het volgen van de voortgang in de aanpak van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak. Deze editie van de monitor richt zich op de aard en omvang van slachtofferschap, de effecten van agressie en geweld op gezondheid en de implementatie van beleid, in de periode 2007-2014.